

IV PLA MUNICIPAL D'IGUALTAT DE XIXONA

2024 - 2028

Ajuntament de
Xixona

Amb la col·laboració de:

CONTINGUT

CARACTERÍSTIQUES DEL IV PLA MUNICIPAL D'IGUALTAT.....	2
1.- INTRODUCCIÓ.....	3
2.- MARC NORMATIU.....	3
3.- METODOLOGIA.....	7
4.- PRINCIPIS GENERALS DEL PLA.....	8
5.- ÀMBITS D'APLICACIÓ.....	9
6.- OBJETIUS GENERALS DEL PLA.....	9
7.- ÀREES ESTRATÈGIQUES DEL PLA.....	10
PLA D'ACCIÓ.....	21
1.- ÀREA 1: GOVERNANÇA I GESTIÓ MUNICIPAL AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE	22
2.- ÀREA 2: PROMOCIÓ ECONÒMICA, OCUPACIÓ, CONCILIACIÓ I CORRESPONSABILITAT.....	30
3.- ÀREA 3: EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORTS.....	40
4.- ÀREA 4: BENESTAR I QUALITAT DE VIDA.....	52
5.- ÀREA 5: PREVENCIÓ I ACTUACIÓ FRONT A LES VIOLÈNCIES MASCLISTES.....	56
CRONOGRAMA.....	63
SISTEMA DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ.....	69
1.- SISTEMA DE SEGUIMENT.....	70
2.- AVALUACIÓ DEL PLA.....	74
GLOSSARI.....	77
ANNEXE: DIAGNÒSTIC PREVI D'IGUALTAT.....	85

CARACTERÍSTIQUES DEL IV PLA MUNICIPAL D'IGUALTAT

1.- INTRODUCCIÓ

El IV Pla Municipal d'Igualtat de Xixona és fonamental per seguir implementant el principi d'igualtat de gènere a totes les àrees municipals i a les polítiques que emanen del consistori de forma transversal.

Aquest serà el document marc d'actuació en matèria d'igualtat per al període 2024 – 2028 i es presenta com un instrument de govern local per combatre situacions de desigualtat entre dones i homes, així com promoure la igualtat de tracte i oportunitats a tots els àmbits del municipi.

A continuació, s'enumeren les diferents actuacions que s'implementaran per promoure la igualtat d'oportunitats entre dones i homes i que s'han proposat arran de l'elaboració d'un diagnòstic previ de situació que s'annexa a aquest pla.

Així doncs, es pretén que aquest IV Pla Municipal d'Igualtat siga un procés de millora continua, que contribueixa al procés d'aconseguir que el municipi no s'estanque en el seu objectiu d'aconseguir la igualtat real entre dones i homes revisant i millorant amb el temps les actuacions implantades.

2.- MARC NORMATIU

L'elaboració del IV Pla Municipal d'Igualtat naix d'una base documental jurídica i tècnica que pren de referència les directrius d'actuació en matèria d'igualtat, i que serveixen de justificació i guia per al seu disseny i execució.

Al context de Nacions Unides, la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948 va recollir el reconeixement del principi jurídic universal d'igualtat entre dones i homes. L'any 1975, al qual va tenir lloc la primera Conferència Mundial sobre la Dona, es va declarar com Any Internacional de la Dona i es va comprometre el "Decenni de les Nacions Unides per la Dona 1975 – 1985". Per últim, al desembre de 1979 s'aprova a l'Assemblea General de l'ONU la Convenció sobre l'Eliminació de totes les formes de Discriminació contra la Dona.

La igualtat entre dones i homes també constitueix un valor essencial de la Unió Europea (UE), així ho recullen els articles 2 y 3 del Tractat de la Unió Europea de 1993, els articles 8, 153 i 157 del Tractat de Funcionament de la UE de 2010 i els articles 21 i 23 de la Carta dels Drets Fonamentals de l'any 2000.

A l'Estat Espanyol, la Constitució Espanyola de 1978 reconeix el dret a la igualtat i a la no discriminació per raó de sexe com un dret fonamental al seu article 14, i incorpora al seu article 15 el dret a la vida, a la integritat física i moral. A més, per manament constitucional, aquests drets vinculen a tots els poders públics, i l'article 9.2 estableix l'obligació dels poders públics de promoure les condicions per a que la igualtat de les persones i dels grups als quals s'integren siguin reals i efectives, remoure els obstacles que impedeixen o dificulten la seua plenitud i facilitar la participació de tota la ciutadania a la vida política, econòmica, cultural i social.

La Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes marca l'estratègia a nivell estatal, suposa un pas fonamental per fer efectiu el principi d'igualtat amb la consideració de la dimensió transversal d'aquest, senya d'identitat del modern dret antidiscriminatori, com principi fonamental de la llei, considerant per

això que les administracions públiques integraran el principi d'igualtat de tracte i oportunitats entre dones i homes "de manera activa, a l'adopció i execució de les seues disposicions normatives, a la definició i als pressupostos de les polítiques públiques a tots els àmbits".

La Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere incorpora un enfocament integral i multidisciplinari per al reconeixement de drets com el de la informació, l'assistència jurídica gratuïta i altres de protecció social, atenció, emergència, recolzament i recuperació, garantint els drets laborals i de suport econòmic. Tanmateix que la Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de Garantia Integral de la Llibertat Sexual, impulsa la implementació de mesures de sensibilització, prevenció i actuació a l'àmbit educatiu, i en altres sectors socials i professionals, dins del seu àmbit competencial i de coordinació amb els serveis existents a nivell autonòmic i municipal, en defensa de la igualtat, la dignitat humana i la llibertat de les dones.

En 2017 es va aprovar el Pacte d'Estat en matèria de Violència de Gènere, que recollia els compromisos adquirits amb el Conveni d'Estambul i la modificació de la Llei Orgànica 1/2004. L'informe de la Subcomissió per a un Pacte d'Estat en matèria de Violència de Gènere va ser aprovat pel Congrés dels Diputats i en aquest s'identifiquen i analitzen els problemes que impedeixen avançar en l'erradicació de les diferents formes de violència sobre les dones i conté un conjunt de propostes d'actuació entre les quals s'inclouen, específicament, les principals reformes que s'han d'escometre.

Recentment, amb la Llei 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no discriminació, s'amplia la pauta normativa de la Llei Orgànica 3/2007 i es culmina el procés legislatiu en favor de la igualtat de tracte i la no discriminació, donant cobertura a les discriminacions actuals i futures i atenent al principi d'interseccionalitat.

En la mateixa línia, el dret antidiscriminatori es consolida a la Llei per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per la garantia dels drets de les persones LGTBI, estableix mitjans per erradicar situacions discriminatòries que puguin patir-se per raó d'orientació sexual, identitat sexual, expressió de gènere, característiques sexuals i diversitat familiar, fomentant la inclusió i la cohesió social i promovent valors d'igualtat i respecte.

Al marc de la Comunitat Valenciana, ens trobem amb l'Estatut d'Autonomia promulgat per la Llei Orgànica 5/1982, al qual es consagren els drets i les llibertats reconegudes a la Constitució Espanyola, a l'ordenament de la Unió Europea i als instruments internacionals de protecció dels drets humans individuals i col·lectius.

A més, la Llei 9/2003, de 2 d'abril, per a la igualtat entre dones i homes estableix mesures i garanties, a l'àmbit autonòmic, dirigides a l'eliminació de la discriminació i a la protecció dels drets humans i les llibertats fonamentals de les dones amb caràcter prescriptiu, en alguns casos, i de foment i promoció en altres, d'acord amb els nivells competencials d'actuació autonòmic i local.

En matèria de protecció i prevenció de la violència de gènere, es va promulgar la Llei 7/2012, de 23 de novembre, integral contra la violència sobre la dona a l'àmbit de la Comunitat Valenciana amb l'objectiu d'establir mesures per l'eliminació de la

violència de gènere, la protecció i l'assistència a les víctimes, la prevenció, la sensibilització i la formació a tots els àmbits de la societat valenciana. De manera més concreta, s'acorden cinc línies estratègiques d'actuació, vint-i-un objectius i dues-centes noranta-set mesures per garantir una societat igualitària i lliure de violències masclistes al Pacte Valencià contra la Violència de Gènere i Masclista aprovat al 2019.

Tanmateix, la Llei 8/2017, de 7 d'abril, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana, regula els principis i mesures destinades a assegurar els drets a les persones que manifesten una identitat de gènere diferent a l'assignada en nàixer.

D'altra banda, el compromís de Xixona amb la igualtat de gènere s'ha materialitzat mitjançant l'aprovació i la implementació dels tres primers plans d'igualtat i, actualment, aquest compromís segueix sent una realitat i s'ha renovat amb la posada en marxa d'aquest IV Pla d'Igualtat, 2024 – 2028.

3.- METODOLOGIA

El Pla Municipal d'Igualtat de Xixona naix de la necessitat de seguir implementant polítiques d'igualtat de gènere al municipi i de donar continuïtat al treball estratègic ja iniciat amb els anteriors plans d'igualtat. El disseny del present document ha estat possible arran de l'adopció del compromís en matèria d'igualtat per part del consistori. Així, la seua elaboració compren diferents fases:

Fase 1: Compromís Municipal amb la Igualtat de Gènere. En finalitzar el III Pla d'Igualtat, l'Ajuntament adquireix el compromís d'elaborar i aprovar el IV Pla d'Igualtat.

Fase 2: Diagnòstic de situació. S'ha realitzat un diagnòstic que parteix de la informació quantitativa i qualitativa aportada per l'Ajuntament, així com derivats de la recerca de dades mitjançant diferents portals estadístics.

Fase 3: Pla d'actuació. Elaborat després de la presentació de les conclusions del diagnòstic, a partir del qual, s'estableixen els objectius que s'han d'aconseguir per fer efectiva la igualtat, les mesures i accions necessàries per aconseguir els objectius assenyalats, un calendari d'implantació, les persones o grups responsables de la seua realització i indicadors i el sistema de seguiment i avaluació d'aquestes actuacions.

4.- PRINCIPIIS GENERALS DEL PLA

Els principis generals que regeixen el IV Pla Municipal d'Igualtat de Xixona són:

- **Transversal i interseccional:** Integra el principi d'igualtat al municipi transversal i interseccionalment a totes les àrees d'actuació.
- **Actiu i preventiu:** Es dirigeix tant a aconseguir la igualtat de gènere com a mantenir-la.
- **Col·lectiu i integrador:** Dirigit a tot el conjunt de la ciutadania de Xixona.

- **Consensuat:** Es fonamenta en la participació mitjançant el diàleg i la cooperació entre representants polítics, societat civil, agents socials i personal tècnic.
- **Dinàmic:** És progressiu i està sotmès a possibles canvis.
- **Sistemàtic i coherent:** La igualtat real i efectiva, objectiu final del pla, s'aconsegueix mitjançant el compliment d'objectius sistemàtics.
- **Temporal:** La seua vigència és de quatre anys.

5.- ÀMBITS D'APLICACIÓ

Àmbit territorial: Aquest IV Pla Municipal d'Igualtat és d'aplicació, en tota la seua eficàcia, per a tota la ciutadania al territori del municipi de Xixona.

Àmbit personal: El pla s'aplica a la totalitat de la ciutadania de Xixona.

Àmbit temporal: El pla es mantindrà vigent per un període de quatre anys des de la data de la seua aprovació. Durant aquest espai de temps s'implementaran les accions programades, sent prorrogades, si es cau, fins l'aprovació del següent pla d'igualtat.

6.- OBJETIUS GENERALS DEL PLA

- Fomentar que la gestió del municipi integre la perspectiva de gènere a tots els seus àmbits.
- Avançar en la creació d'una societat plenament igualitària.
- Eliminar qualsevol tipus de discriminació, directa o indirecta a l'accés a l'ocupació, l'educació, formació, cultura, esports, participació social, etc.

- Aconseguir la millora de la salut, el benestar i la qualitat de vida de la població, en especial aquells col·lectius que s'enfronten a situacions de major discriminació o exclusió social.
- Afavorir la participació social amb la finalitat de sensibilitzar i formar en matèria d'igualtat real.
- Fomentar en la cultura i en la comunitat educativa del municipi, els conceptes de coeducació i educació basada en la igualtat de tracte i oportunitats.
- Promoure la igualtat al mercat de treball de la localitat.
- Facilitar la conciliació de la vida personal, familiar i laboral de la ciutadania i fomentar la corresponsabilitat.
- Prevenir i actuar davant les violències masclistes per a la seua erradicació.
- Afavorir la inclusió social i la eliminació de qualsevol forma de discriminació per raó de sexe, orientació sexual i diversitat social, cultural i funcional.

7.- ÀREES ESTRATÈGIQUES DEL PLA

Les àrees estratègiques d'actuació que es delimiten al present pla són les següents:

- Governança i gestió municipal amb perspectiva de gènere.
- Promoció econòmica, ocupació, conciliació i corresponsabilitat.
- Educació, cultura i esport.
- Benestar i qualitat de vida.
- Prevenció i actuació front a les violències masclistes.

A mode de resum, el pla es presenta com es pot observar a continuació:

ÀREA DE GOVERNANÇA I GESTIÓ MUNICIPAL AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

OBJECTIUS GENERALS

- Fomentar que la gestió del municipi integri la perspectiva de gènere a tots els seus àmbits.
- Avançar en la creació d'una societat plenament igualitària.
- Eliminar qualsevol tipus de discriminació, directa o indirecta en l'accés a l'ocupació, educació, formació, cultura, esports, participació social, etc.
- Afavorir la participació social en igualtat d'oportunitats.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Aplicar el principi d'igualtat en l'acció municipal.
- Promoure la igualtat de gènere des de l'administració.
- Difondre el IV Pla d'Igualtat Municipal.

ACCIONS

- 1.- Campanya institucional amb motiu del Dia Internacional de les Dones.
- 2.- Visibilització de les dones a l'urbanisme de la ciutat.
- 3.- La igualtat a les contractacions públiques.

4.- Desagregació per sexe de totes les dades.

5.- Entrega de premis igualitaris.

6.- Difusió del IV Pla Municipal d'Igualtat.

ÀREA DE PROMOCIÓ ECONÒMICA, OCUPACIÓ, CONCILIACIÓ I CORRESPONSABILITAT

OBJECTIUS GENERALS

- Eliminar qualsevol tipus de discriminació, directa o indirecta a l'accés a l'ocupació, educació, formació, cultura, esports, participació social, etc.
- Promoure la igualtat al mercat de treball de la localitat.
- Facilitar la conciliació de la vida personal, familiar i laboral de la ciutadania i fomentar la corresponsabilitat.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Fomentar la igualtat de gènere al mercat de treball del municipi.
- Prevenir qualsevol forma de violència sexual a l'àmbit laboral i els seus riscos psicosocials associats.
- Afavorir la conciliació i la corresponsabilitat de la ciutadania.
- Estimular l'accés a l'ocupació de les dones de Xixona.

ACCIONS

- 7.- Plans d'Igualtat a les empreses de Xixona.
- 8.- Formació sobre assetjament sexual i per raó de sexe, gènere i orientació i diversitat sexual i la implementació de protocols a les empreses.
- 9.- Guia de permisos, drets i mesures de conciliació per a les empreses.
- 10.- Programes d'ocupació.

- Conscienciar de la importància de la corresponsabilitat familiar per guanyar en benestar i aconseguir la igualtat de gènere.
- Afavorir una criança coeducativa al sí de les famílies.
- Sensibilitzar sobre la importància i el valor de les cures.
- Promoure actituds igualitàries entre la població des d'edats primerenques.

11.- Foment de la corresponsabilitat familiar.

12.- Guia de recursos i serveis per a la conciliació.

13.- Jocs i Joguines lliures d'estereotips de gènere.

14.- L'atenció a dones cuidadores.

ÀREA D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT

OBJECTIUS GENERALS

- Avançar en la creació d'una societat plenament igualitària.
- Eliminar qualsevol tipus de discriminació, directa o indirecta en l'accés a l'ocupació, educació, formació, cultura, esports, participació social, etc.
- Fomentar en la cultura i en la comunitat educativa del municipi, els conceptes de coeducació i educació basada en la igualtat de tracte i oportunitats.
- Afavorir la inclusió social i l'eliminació de qualsevol forma de discriminació per raó de sexe, orientació sexual i diversitat social, cultural i funcional.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Promoure actituds igualitàries entre la població des d'edats primerenques.
- Sensibilitzar sobre el paper de les dones en la cultura i l'esport.
- Avançar cap a l'eliminació de les bretxes de gènere que existeixen als àmbits cultural i esportiu.
- Promoure la incorporació de les dones a carreres científiques.

ACCIONS

- 15.- El valor de la igualtat de gènere a les aules.
- 16.- La visibilització de la dona i la xiqueta a la ciència.
- 17.- Animació lectora amb perspectiva de gènere.
- 18.- Recursos bibliogràfics per a la igualtat i la diversitat.

- Integrar de manera transversal el principi d'igualtat en les activitats organitzades als àmbits educatius, esportius i culturals.
- Afavorir l'aplicació real i efectiva de la igualtat de gènere en totes les pràctiques esportives.

19.- Activitats de creació cultural femenina i diversitat sexual.

20.- El valor de les dones esportistes.

21.- Compromís amb la igualtat, la prevenció de la violència masclista i la discriminació per raó de gènere i orientació sexual a l'esport.

22.- Reconeixement a clubs esportius inclusius.

ÀREA DE BENESTAR Y QUALITAT DE VIDA

OBJECTIUS GENERALS

- Aconseguir la millora de la salut, el benestar i la qualitat de vida de la població, en especial, d'aquells col·lectius que s'enfronten a situacions de major discriminació o exclusió social.
- Afavorir la inclusió social i l'eliminació de qualsevol forma de discriminació per raó de sexe, orientació sexual i diversitat social, cultural i funcional.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Millorar la salut i la qualitat de vida de les dones de Xixona.
- Fomentar una cultura sanitària allunyada de biaixos androcèntrics.
- Promoure hàbits de vida saludable en la ciutadania de Xixona.
- Promoure l'accés, en l'adolescència, a serveis de salut sexual i reproductiva, així com a

ACCIONS

- 23.- L'impacte de gènere en la salut i el seu coneixement per millorar la prevenció d'infermetats en dones.
- 24.- Salut sexual i reproductiva.

una sexualitat sana en totes les
etapes de la vida de les dones.

ÀREA DE PREVENCIÓ I ACTUACIÓ FRONT A LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

OBJECTIUS GENERALS

- Prevenir i actuar davant qualsevol forma de violència sobre les dones per a la seua erradicació.
- Afavorir la inclusió social i l'eliminació de qualsevol forma de discriminació per raó de sexe, orientació sexual i diversitat social, cultural i funcional.

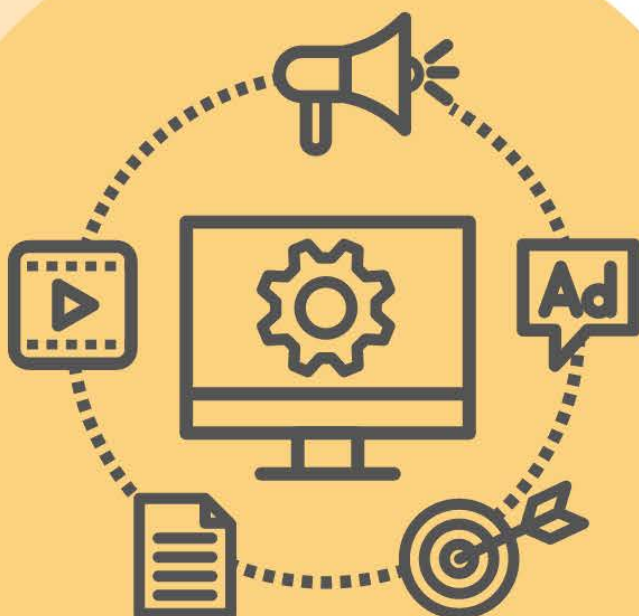
OBJECTIUS ESPECÍFICS	ACCIONS
■ Actuar front a la violència masclista de manera ràpida, efectiva i coordinada. ■ Recolzar i assessorar a dones per a que aconseguixen superar situacions de violència. ■ Conscienciar i sensibilitzar en el rebuig i la denúncia de totes les formes d'explotació sexual.	25.- Campanyes de sensibilització contra l'explotació sexual de dones, xiquetes i xiquets. 26.- Prevenció de les violències masclistes a les aules. 27.- Campanya de prevenció i sensibilització per l'eliminació de la violència sobre les dones.

- Prevenir la violència masclista des d'edats primerenques i entre la població jove.
- Conscienciar i sensibilitzar a la població de Xixona del problema estructural que suposa la violència masclista i de la seua afectació a tota la societat, promovent un posicionament de rebuig cap a qualsevol forma de violència contra les dones.
- Conscienciar i sensibilitzar en el rebuig a totes les formes de discriminació per raó de gènere i orientació sexual.

28.- Campanya de sensibilització front a les discriminacions per raó de gènere i orientació sexual.

29.- Punts violeta i punts *arcoiris*.

PLA D'ACCIÓ

1.- ÀREA 1: GOVERNANÇA I GESTIÓ MUNICIPAL AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

A l'actual context de gran diversitat social i constants canvis, la governança a les institucions públiques requereix la implicació de tot tipus d'actors sociopolítics, públics i privats, així com l'adopció d'estratègies que promouen la participació en igualtat de condicions i oportunitats.

La governança, en aquest cas, requereix de la integració dels principis de transversalitat i perspectiva de gènere i la seua aplicació a l'acció del govern municipal al conjunt de les polítiques que defensa per aconseguir una societat més justa, participativa, democràtica i igualitària.

La perspectiva de gènere ha d'aplicar-se transversalment a l'actuació municipal, a totes les seues àrees, tant a les seues relacions amb altres administracions com amb la ciutadania en general i, per a una vertadera eficiència es fa imprescindible la cooperació entre Ajuntament i la resta d'entitats. La coordinació i la cooperació afavoreix el coneixement de les matèries sobre les quals s'ha d'actuar i contribueix a la implementació de bones pràctiques i bon govern.

ACCIONS DE L'ÀREA

ACCIÓ 1: CAMPANYA INSTITUCIONAL AMB MOTIU DEL DIA INTERNACIONAL DE LES DONES

OBJECTIUS

- Aplicar el principi de la igualtat en l'acció municipal.
- Promoure la igualtat de gènere des de l'administració.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Realització d'una campanya institucional per commemorar el Dia Internacional de les Dones implicades a col·lectius, associacions i personal municipal i polític.

TEMPORALITZACIÓ

Març de 2025, 2026, 2027, 2028.

RESPONSABLES

Igualtat
Col·laboració: associacions i personal tècnic i polític del municipi.

RECURSOS

Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.

INDICADORS

- Campanya realitzada (Sí/No).
- Nombre d'accions realitzades.
- Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregat per sexe)

ACCIÓ 2: VISIBILITZACIÓ DE LES DONES A L'URBANISME DE LA CIUTAT

OBJECTIUS	■ Aplicar el principi de la igualtat en l'acció municipal. ■ Promoure la igualtat de gènere des de l'administració.
DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Recollida de noms de dones rellevants o de col·lectius de dones sobre les quals elaborar una base de dades a partir de la qual proposar nomenclatures en femení per a edificis públics, parcs, jardins, etc.
TEMPORALITZACIÓ	2024 – 2028
RESPONSABLES	Igualtat Urbanisme
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	■ Llistat de noms realitzat (Sí/No). ■ Nombre d'espais anomenats a partir d'aquesta proposta.

ACCIÓ 3: LA IGUALTAT A LES CONTRACTACIONS PÚBLIQUES

OBJECTIUS

- Aplicar el principi de la igualtat en l'acció municipal.
- Promoure la igualtat de gènere des de l'administració.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Clàusules als plecs de les contractacions públiques que estimen criteris puntuables les bones pràctiques en matèria d'igualtat de les empreses licitadores i exigint el compliment legal de disposar de plans d'igualtat d'empreses degudament registrats al REGCON a les entitats de 50 o més persones ocupades que es presenten a concursos públics o siguen contractades per l'administració.

TEMPORALITZACIÓ

2024 – 2028

RESPONSABLES

Administració general
Contractació

RECURSOS

Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.

INDICADORS

- Criteris i/o clàusules incorporades als plecs (Sí/No).
- Nombre de contractacions realitzades baix aquesta premissa.
- Nombre d'empreses contractades que reuneixen aquest mèrit.

ACCIÓ 4: DESAGREGACIÓ PER SEXE DE TOTES LES DADES

OBJECTIUS

- Aplicar el principi de la igualtat en l'acció municipal.
- Promoure la igualtat de gènere des de l'administració.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Recollida de dades desagregada per sexe, tal com marca la Llei Orgànica 3/2007, facilitant el desenvolupament d'estudis d'impacte de gènere i, en conseqüència, el desenvolupament de l'acció municipal amb perspectiva de gènere.

TEMPORALITZACIÓ

2024 – 2028

RESPONSABLES

Totes les àrees de l'administració local

RECURSOS

Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.

INDICADORS

- Establiment de mitjans per a la recollida de dades desagregades per sexe (Sí/No).
- Recollida de dades desagregada per sexe (Sí/No)

ACCIÓ 5: ENTREGA DE PREMIS IGUALITÀRIA

OBJECTIUS

- Aplicar el principi de la igualtat en l'acció municipal.
- Promoure la igualtat de gènere des de l'administració.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Protocol igualitari per a l'entrega de premis, reconeixements i altres guardons que al llarg de tot l'exercici es concedeixen des del municipi, eliminant els habituals estereotips i rols de gènere assignats a aquests esdeveniments, fent entrega dels mateixos obsequis a dones i a homes i, complementant l'entrega d'aquests amb un llibre que promoga i fomenti la igualtat de gènere.

TEMPORALITZACIÓ

2024 – 2028

RESPONSABLES

Igualtat
Personal tècnic municipal

RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	■ Elaboració del protocol (Sí/No) ■ Implementació del protocol (Sí/No) ■ Entrega i nombre d'entregues de premis que es regeixen pel protocol ■ Nombre de persones a les quals s'arriba (desagregat per sexe)

ACCIÓ 6: DIFUSIÓ DEL IV PLA MUNICIPAL D'IGUALTAT

OBJECTIUS	■ Difondre el IV Pla Municipal d'Igualtat.
DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Presentació del IV Pla Municipal d'Igualtat a la ciutadania, entitats municipals, personal tècnic.
TEMPORALITZACIÓ	Juliol, agost i setembre de 2024
RESPONSABLES	Igualtat Personal polític
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.

INDICADORS

- Realització de la difusió del Pla (Sí/No)
- Mitjans a través dels quals es difon (Sí/No)
- Llocs i àmbits de presentació

2.- ÀREA 2: PROMOCIÓ ECONÒMICA, OCUPACIÓ, CONCILIACIÓ I CORRESPONSABILITAT

Degut a la incorporació de la dona al mercat laboral als últims anys, s'ha produït una sèrie de canvis amb majors repercussions, tant a l'estructura del propi mercat laboral com en tota la societat. Però, malgrat aquests canvis, encara la plena igualtat entre homes i dones en aquest àmbit està per aconseguir.

Les dones s'enfronten a limitacions a la vida laboral, concretament als sectors més feminitzats (tèxtil, serveis, docència, hostaleria i comerç, serveis domèstics, sanitari i agroalimentari) amb condicions de treball més precàries i irregulars. A més, troben més barreres en relació a l'accés a l'ocupació i a l'accés a llocs de major lideratge i representativitat.

Són indubtables els avanços legislatius a les últimes dècades, dirigits a superar les bretxes de gènere a l'ocupació i a fomentar la corresponsabilitat d'homes i dones a les tasques domèstiques i de cures. La idea d'autonomia econòmica, està estretament vinculada amb tenir una ocupació, i per això, és precís poder conciliar la vida personal i familiar amb la vida laboral.

Qualsevol mesura que afecte a l'ocupació de les dones, ha d'estar acompanyada, necessàriament, d'actuacions de recolzament a la conciliació i a la maternitat, de manera que el rol de mare no siga un impediment per al desenvolupament professional i personal, i que els homes comencen a superar les barreres culturals per conciliar i actuar amb corresponsabilitat.

ACCIONS DE L'ÀREA

ACCIÓ 7: PLANS D'IGUALTAT A LES EMPRESES DE XIXONA

OBJECTIUS

- Fomentar la igualtat de gènere al mercat de treball del municipi.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Campanya i suport per a la promoció i la implementació de plans d'igualtat a les empreses de Xixona.

TEMPORALITZACIÓ

Segon trimestre de 2025, 2026, 2027, 2028.

RESPONSABLES

Igualtat

Agència de Desenvolupament Local

Col·laboració: Entitats empresarials i sindicats

RECURSOS

Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.

INDICADORS

- Accions realitzades (Sí/No).
- Accions i nombre d'accions realitzades.
- Nombre de persones a les quals s'arriba (desagregada per sexe).
- Nombre d'empreses a les quals s'arriba.
- Nombre d'empreses que implementen plans d'igualtat.

ACCIÓ 8: FORMACIÓ SOBRE ASSETJAMENT SEXUAL I PER RAÓ DE SEXE, GÈNERE I ORIENTACIÓ I DIVERSITAT SEXUAL I LA IMPLEMENTACIÓ DE PROTOCOLS A LES EMPRESES

OBJECTIUS

- Fomentar la igualtat de gènere al mercat de treball del municipi.
- Prevenir qualsevol forma de violència sexual a l'àmbit laboral i els seus riscos psicosocials associats.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Cursos formatius dirigits a les empreses per a la seua actualització en matèria de prevenció de l'assetjament sexual i de l'assetjament per raó de sexe, gènere i orientació sexual, segons la legislació actual, i la correcta elaboració i implementació de protocols per a la prevenció i actuació en matèria d'assetjament.

TEMPORALITZACIÓ

Segon trimestre de 2025, 2026, 2027, 2028.

RESPONSABLES	Igualtat Agència de Desenvolupament Local Col·laboració: Entitats empresarials i sindicats
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	- Formació realitzada (Sí/No). - Cursos i nombre de cursos realitzats. - Nombre de persones a les quals s'arriba (desagregat per sexe). - Nombre d'empreses a les quals s'arriba.

ACCIÓ 9: GUIA DE PERMISOS, DRETS I MESURES DE CONCILIACIÓ PER A LES EMPRESES

OBJECTIUS	Afavorir la conciliació i la corresponsabilitat de la ciutadania.
DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Elaboració d'una guia amb tots els permisos, drets i mesures en matèria de conciliació reconeguts legalment, així com altres mesures que puguin aplicar-se i que milloren la normativa actual.

TEMPORALITZACIÓ	Primer trimestre de 2025
RESPONSABLES	Igualtat Agència de Desenvolupament Local Col·laboració: Entitats empresarials i sindicats
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	▪ Guia realitzada (Sí/No). ▪ Nombre d'empreses a les quals s'arriba ▪ Nombre de persones a les quals s'arriba (desagregat per sexe).

ACCIÓ 10: PROGRAMES D'OCUPACIÓ

OBJECTIUS	▪ Estimular l'accés a l'ocupació de les dones de Xixona.
DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Programes i plans d'ocupació per al foment de l'ocupabilitat i certificació professional, garantint l'accés al mercat laboral de les dones.
TEMPORALITZACIÓ	2024 – 2028.

RESPONSABLES	Igualtat i Serveis Socials Agència de Desenvolupament Local
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns i els recursos pressupostaris per a executar-los.
INDICADORS	■ Implementació de programes d'ocupació (Sí/No). ■ Nombre de programes d'ocupació ■ Nombre de dones participants

ACCIÓ 11: FOMENT DE LA CORRESPONSABILITAT FAMILIAR

OBJECTIUS	■ Afavorir la conciliació i la corresponsabilitat de la ciutadania. ■ Conscienciar de la importància de la corresponsabilitat familiar per guanyar en benestar i aconseguir la igualtat de gènere. ■ Afavorir una criança coeducativa al sí de les famílies.
DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Jornades, junt al teixit associatiu i, especialment, les AMPES, sobre conciliació familiar, laboral i personal i l'exercici corresponsable de les cures familiars, fomentant el desenvolupament de nous rols, noves masculinitats i la parentalitat positiva.

TEMPORALITZACIÓ	2024 – 2028
RESPONSABLES	Igualtat Educació Participació ciutadana Col·laboració: AMPES i altres associacions.
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns
INDICADORS	■ Jornades realitzades (Sí/No). ■ AMPES i associacions a les quals s'arriba ■ Nombre de persones a les quals s'arriba (desagregat per sexe).

ACCIÓ 12: GUIA DE RECURSOS I SERVEIS PER A LA CONCILIACIÓ

OBJECTIUS	■ Afavorir la conciliació i la corresponsabilitat de la ciutadania. ■ Conscienciar de la importància de la corresponsabilitat familiar per guanyar en benestar i aconseguir la igualtat de gènere. ■ Sensibilitzar sobre la importància i el valor de les cures.
------------------	--

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Elaboració i difusió d'una guia dirigida a la ciutadania a la qual s'arreglen els recursos que existeixen al municipi per facilitar la corresponsabilitat i a la qual s'arreglen consells per fer efectiva la corresponsabilitat al sí de les famílies.
TEMPORALITZACIÓ	Quart trimestre de 2025
RESPONSABLES	Igualtat Col·laboració: AMPES i altres associacions
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns
INDICADORS	▪ Guia realitzada (Sí/No). ▪ Nombre d'associacions a les quals s'arriba ▪ Nombre de persones a les quals s'arriba (desagregat per sexe).

ACCIÓ 13: JOCS I JOGUINES LLIURES D'ESTEREOTIPS DE GÈNERE

OBJECTIUS	▪ Promoure actituds igualitàries entre la població des d'edats temperanes. ▪ Afavorir una criança coeducativa al sí de les famílies.
------------------	---

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Campanya per a la sensibilització en la superació de rols i estereotips des d'edats primerenques, fomentant el joc igualitari entre xiquets i xiquetes.
TEMPORALITZACIÓ	Desembre de 2024, 2025, 2026 y 2027
RESPONSABLES	Igualtat
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	■ Campanya realitzada (Sí/No) ■ Nombre d'accions realitzades ■ Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregat per sexe)

ACCIÓ 14: L'ATENCIÓ A DONES CUIDADORES

OBJECTIUS	■ Afavorir la conciliació i la corresponsabilitat de la ciutadania. ■ Conscienciar de la importància de la corresponsabilitat familiar per guanyar en benestar i aconseguir la igualtat de gènere. ■ Sensibilitzar sobre la importància i el valor de les cures.
------------------	--

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Trobades per compartir experiències entre dones cuidadores, prendre consciència del seu treball i els riscos psicosocials associats a aquest, facilitant el recolzament i possibles recursos per a la seua pròpia cura.
TEMPORALITZACIÓ	Quart trimestre de 2024, 2025, 2026 y 2027
RESPONSABLES	Igualtat i Serveis Socials Col·laboració: associacions i SAD
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	■ Trobada realitzada (Sí/No). ■ Nombre de dones participants. ■ Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregats per sexe)

3.- ÀREA 3: EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORTS

L'educació, la cultural i l'esport és una de les vies principals per introduir la igualtat com valor cultural i social, són àmbits des dels quals es pot treballar per l'eliminació dels estereotips i rols de gènere inculcats des de la infantesa i afavorir la consecució de la igualtat real i efectiva a les futures generacions.

S'ha de tenir en compte que, en parlar d'educació es fa en el sentit ampli de la paraula, es a dir, l'educació formal o acadèmica, educació no formal i l'educació que es rep al voltant familiar, social i cultural, sense oblidar l'àmbit esportiu que es converteix en un espai de creixement per a dones i homes. Per això, l'esport ha de ser considerat una activitat més, on es permet a les dones desenvolupar-se en igualtat d'oportunitats i tenir la mateixa visibilitat i nivell de participació.

Les administracions públiques han de vetllar per fer efectiu el principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, a tot el que envolta la creació i la producció artística i intel·lectual, promoure la presència equilibrada de dones i homes a l'oferta artística i cultural pública, així com als esports i les activitats d'oci.

ACCIONS DE L'ÀREA

ACCIÓ 15: EL VALOR DE LA IGUALTAT DE GÈNERE A LES AULES

OBJECTIUS

- Promoure actituds igualitàries entre la població des d'edats primerenques.
- Sensibilitzar sobre el paper de les dones a la cultura i l'esport.
- Avançar cap a l'eliminació de les bretxes de gènere que existeixen als àmbits cultural i esportiu.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Activitats artístiques, de teatre, concursos, etc. en matèria d'igualtat orientades a l'alumnat d'educació infantil, primària i secundària que puguin articular-se als centres educatius i que transmeten valors en igualtat de gènere.

TEMPORALITZACIÓ

Durant els cursos escolars de 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028.

RESPONSABLES

Igualtat

Educació

Col·laboració: Centres educatius

RECURSOS	Formatius i els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	▪ Accions realitzades (Sí/No) ▪ Nombre d'accions realitzades ▪ Centres i nombre de centres als quals es realitza ▪ Nombre de persones a les quals s'arriba (desagregat per sexe)

ACCIÓ 16: LA VISIBILITZACIÓ DE LA DONA I LA XIQUETA A LA CIÈNCIA

OBJECTIUS	▪ Promoure la incorporació de les dones a carreres científiques.
DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Accions de sensibilització en matèria d'igualtat de gènere entre la comunitat educativa i l'àmbit cultural del municipi que serveixen com referent de dones al sector STEM (ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques) per a xiquetes i joves i, d'aquesta manera, es fomenta l'elecció de carreres professionals vinculades a aquest sector.
TEMPORALITZACIÓ	Febrer de 2025, 2026, 2027, 2028.

RESPONSABLES	Igualtat Educació Col·laboració: Centres educatius
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	▪ Accions realitzades (Sí/No). ▪ Accions i nombre d'accions realitzades. ▪ Nombre de persones a les quals s'arriba (desagregat per sexe)

ACCIÓ 17: ANIMACIÓ LECTORA AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

OBJECTIUS	▪ Integrar de manera transversal el principi d'igualtat a les activitats organitzades als àmbits educatius, esportius i culturals. ▪ Promoure actituds igualitàries entre la població des d'edats primerenques.
DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Tallers d'animació lectora per a públic infantil, juvenil i adult amb perspectiva de gènere, als quals es fomenta la lectura d'obres que posen en valor la igualtat de gènere.

TEMPORALITZACIÓ	2024 – 2028
RESPONSABLES	Igualtat Cultura Biblioteca
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	■ Tallers realitzats (Sí/No) ■ Nombre de tallers realitzats ■ Nombre de persones a les quals s'arriba (desagregat per sexe)

ACCIÓ 18: RECURSOS BIBLIOGRÀFICS PER A LA IGUALTAT I LA DIVERSITAT

OBJECTIUS	■ Promoure actituds igualitàries entre la població des d'edats primerenques. ■ Sensibilitzar sobre el paper de les dones a la cultura i l'esport. ■ Avançar cap a l'eliminació de les bretxes de gènere que existeixen als àmbits cultural i esportiu.
------------------	--

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Ampliació del material bibliogràfic del servei de biblioteca públic amb llibres, contes, audiovisuals, revistes, etc. que fomenten valors i principis relacionats amb la igualtat i la inclusió social.
TEMPORALITZACIÓ	2024 – 2028
RESPONSABLES	Igualtat Cultura Biblioteca
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns, així com dotacions pressupostàries per a la compra de material.
INDICADORS	■ Material adquirit (Sí/No) ■ Materials i nombre d'exemplars adquirits. ■ Préstecs realitzats. ■ Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregat per sexe)

ACCIÓ 19: ACTIVITATS DE CREACIÓ CULTURAL FEMENINA I DIVERSITAT SEXUAL

OBJECTIUS

- Integrar de manera transversal el principi d'igualtat a les activitats organitzades als àmbits educatius, esportius i culturals.
- Sensibilitzar sobre el paper de les dones a la cultura i l'esport.
- Avançar cap a l'eliminació de les bretxes de gènere que existeixen als àmbits cultural i esportiu.
- Promoure actituds igualitàries entre la població des d'edats primerenques.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Activitats culturals de diferents índoles, creades, dissenyades, desenvolupades i/o protagonitzades per dones i amb diferents sensibilitats i identitats de gènere.

TEMPORALITZACIÓ

2024 – 2028

RESPONSABLES

Igualtat

Cultura

RECURSOS

Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.

INDICADORS

- Accions realitzades (Sí/No)
- Accions i nombre d'accions realitzades.
- Nombre de dones que participen com creadores.
- Nombre de persones a les quals s'arriba (desagregat per sexe).

ACCIÓ 20: EL VALOR DE LES DONES ESPORTISTES

OBJECTIUS

- Sensibilitzar sobre el paper de les dones a la cultura i l'esport.
- Avançar cap a l'eliminació de les bretxes de gènere que existeixen als àmbits cultural i esportiu.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Campanya de reconeixement a dones esportistes del municipi, al valor de la seua aportació a l'esport de Xixona i com exemple d'inspiració i model a seguir per a xiquetes i dones joves.

TEMPORALITZACIÓ

2024 – 2028

RESPONSABLES

Igualtat

Esport

Col·laboració: clubs esportius

RECURSOS

Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.

INDICADORS

- Campanya realitzada (Sí/No)
- Nombre de reconeixements realitzades
- Nombre de dones reconegudes
- Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregat per sexe)

ACCIÓ 21: COMPROMÍS AMB LA IGUALTAT, LA PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA MASCLISTA I LA DISCRIMINACIÓ PER GÈNERE I ORIENTACIÓ SEXUAL A L'ESPORT

OBJECTIUS

- Avançar cap a l'eliminació de les bretxes de gènere que existeixen als àmbits cultural i esportiu.
- Promoure l'accés de xiquetes als esports, tradicionalment, masculinitzats, així com l'accés de xiquets a esports feminitzats.
- Promoure actituds igualitàries entre la població des d'edats primerenques.
- Afavorir l'aplicació real i efectiva de la igualtat de gènere a totes les pràctiques esportives.
- Promoure les pràctiques esportives igualitàries i inclusives.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Elaboració i difusió d'un manifest per la igualtat, contra la violència masclista i la discriminació per raó de gènere i orientació sexual a l'esport i als espais esportius, declarant aquests llocs lliures de violència masclista i instal·lant panells a aquests edificis i seus esportives amb el text del manifest.
TEMPORALITZACIÓ	Elaboració i signatura del manifest: 2025. Instal·lació als espais esportius: 2025 – 2026.
RESPONSABLES	Igualtat Esports Col·laboració: clubs esportius
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	■ Manifest elaborat i signat (Sí/No) ■ Clubs esportius que ho subscriuen ■ Nombre de clubs que ho subscriuen ■ Instal·lacions del manifest realitzades (Sí/No)

ACCIÓ 22: RECONeixEMENT A CLUBS ESPORTIUS INCLUSIUS

OBJECTIUS

- Integrar de manera transversal el principi d'igualtat a les activitats organitzades als àmbits educatius, esportius i culturals.
- Sensibilitzar sobre el paper de les dones a la cultura i l'esport.
- Avançar cap a l'eliminació de les bretxes de gènere que existeixen als àmbits cultural i esportiu.
- Afavorir l'aplicació real i efectiva de la igualtat de gènere a totes les pràctiques esportives.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Implementació del reconeixement al club més igualitari i inclusiu a la Gala de l'Esport mitjançant un distintiu per part de la Regidoria d'Igualtat i d'una major dotació econòmica reconeguda a través d'ajudes o subvencions municipals als quals aquests clubs poden accedir, per a la qual cosa, s'han d'establir criteris i clàusules a les bases d'aquestes.

TEMPORALITZACIÓ

2024 – 2028

RESPONSABLES

Igualtat

Esports

Col·laboració: clubs esportius

RECURSOS

Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.

INDICADORS

- Reconeixement realitzat (Sí/No).
- Distintiu realitzat (Sí/No).
- Clubs i nombre de clubs reconeguts.
- Criteris i clàusules incorporades a les bases.

4.- ÀREA 4: BENESTAR I QUALITAT DE VIDA

Els serveis socio-sanitaris es dirigeixen al conjunt de la ciutadania, donat que el seu objectiu prioritari se centra en la creació i articulació dels recursos necessaris per a la promoció del benestar social a tots els ciutadans i ciutadanes, la qual suposa una major incidència als serveis a aquelles sectors de la població que per les seues característiques de salut i socioeconòmiques troben més dificultats per arribar a un adequat benestar.

Per la seua part, si entenem la salut com un estat de benestar físic, psíquic i social, l'única forma d'aconseguir-la és des de la promoció i l'educació per a la salut, potenciant l'adopció d'hàbits saludables. En aquest sentit, les accions prioritàries han de centrar-se a les funcions preventives, informatives, formatives, així com a la integració i la inserció social.

ACCIONS DE L'ÀREA

ACCIÓ 23: L'IMPACTE DE GÈNERE A LA SALUT I EL SEU CONEIXEMENT PER MILLORAR LA PREVENCIÓ D'ENFERMETATS EN DONES

OBJECTIUS

- Millorar la salut i la qualitat de vida de les dones de Xixona.
- Fomentar una cultura sanitària allunyada de biaixos androcèntrics.
- Promoure hàbits de vida saludable en la ciutadania de Xixona.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Jornades i/o xerrades informatives per a la prevenció d'infermetats, atenent a diferents simptomatologies, causes, conseqüències i incidències a la salut segons el sexe, així com sobre infermetats o dolències específiques que afecten a les dones.

TEMPORALITZACIÓ

Maig de 2025, 2026, 2027, 2028.

RESPONSABLES

Igualtat i Serveis Socials

Sanitat

Col·laboració: Centre de Salut i associacions

RECURSOS

Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.

INDICADORS

- Jornades i/o xerrades realitzades (Sí/No).
- Associacions a les quals s'ha arribat
- Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregat per sexe)

ACCIÓ 24: SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA

OBJECTIUS

- Millorar la salut i la qualitat de vida de les dones de Xixona.
- Promoure l'accés, en l'adolescència, a serveis de salut sexual i reproductives, així com a una sexualitat sana en totes les etapes de la vida de les dones.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Jornades, tallers i/o xerrades formatives amb perspectiva de gènere, sense biaixos androcèntrics, posant el focus en qüestions com el consentiment i la llibertat sexual i atenent a les diferents identitats de gènere i orientacions sexuals, sobre conductes afectiu sexuals responsables i hàbits per a una vida sexual i reproductiva saludable a l'àmbit educatiu.

TEMPORALITZACIÓ	Durant els cursos escolars de 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028.
RESPONSABLES	Igualtat i Serveis Socials Sanitat Educació Col·laboració: Centre de Salut, associacions i centres educatius
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	▪ Jornades i/o xerrades realitzades (Sí/No). ▪ Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregat per sexe).

5.- ÀREA 5: PREVENCIÓ I ACTUACIÓ FRONT A LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

La violència contra la dona constitueix una violació dels drets humans, impedeix que les dones puguin exercir els seus drets i llibertats. Les dades d'aquesta violència evidencien que se succeixen a totes les societats, doncs qualsevol dona, pel simple fet de ser-ho, està exposada a patir violències masclistes.

Existeixen diferents expressions d'aquesta violència que pot ser psicològica, física i sexual i que, en moltes ocasions, també troben un espai per reproduir-se a les xarxes socials. De fet, la violència masclista té una forta incidència entre la població jove mitjançant les noves tecnologies.

D'altra banda, és important tenir present que aquesta forma de violència se conceptualitza de diferents formes: violència de gènere i violència masclista. Als dos casos, les víctimes d'aquesta violència són les dones. No obstant, segons el nostre ordenament jurídic, la violència de gènere és tota aquella forma de violència que s'exerceix sobre les dones "(...) per part de qui són o hagen sigut els seus cònjuges o de qui estiga o haja estat lligat a elles per relacions similars d'afectivitat, encara que sense convivència", (art. 1, Llei Orgànica 1/2004).

En canvi, podem denominar violència masclista a qualsevol expressió violenta que s'exerceix sobre les dones per part d'un home que, en aquest cas, no estiga o haja estat unit a les seues víctimes per una relació afectiva conjugal o similar.

Aquest Pla se completa amb una sèrie d'accions dirigides a prevenir i sensibilitzar a la població en qualsevol d'aquestes formes de violència sobre les dones.

Mitjançant les actuacions municipals, se pretén pal·liar i minimitzar al màxim possible aquesta xacra social.

ACCIONS DE L'ÀREA

CCIÓ 25: CAMPANYES DE SENSIBILITZACIÓ CONTRA L'EXPLOTACIÓ SEXUAL DE DONES, XIQUETES I XIQUETS

OBJECTIUS

- Conscienciar i sensibilitzar en el rebuig i la denúncia a totes les formes d'explotació sexual.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Campanyes de conscienciació i sensibilització en contra de l'explotació sexual de dones, xiquetes i xiquets, la prostitució i la tracta posant el focus de denúncia sobre els homes que abusen i exploten a les dones y de persones adultes que abusen de xiquetes i xiquets i facilitant informació i recolzament a les víctimes.

TEMPORALITZACIÓ

Setembre de 2024, 2025, 2026, 2027.

RESPONSABLES

Igualtat i Serveis Socials

RECURSOS

Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.

INDICADORS

- Campanya realitzada (Sí/No).
- Nombre d'accions realitzades.
- Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregat per sexe)

ACCIÓ 26: PREVENCIÓ DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES A LES AULES

OBJECTIUS

- Prevenir la violència masclista des d'edats primerenques i entre la població jove.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Tallers formatius de sensibilització per a la prevenció de les violències masclistes als centres educatius de primària i secundària del municipi.

TEMPORALITZACIÓ

Durant els cursos escolars de 2024/2025, 2025/2026, 2026/2027, 2027/2028.

RESPONSABLES

Igualtat

Educació

Col·laboració: Centres educatius

RECURSOS

Formatius i els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.

INDICADORS

- Tallers realitzats (Sí/No).
- Nombre de tallers realitzats.
- Centres i nombre de centres als quals es realitzen els tallers.
- Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregat per sexe)

ACCIÓ 27: CAMPANYA DE PREVENCIÓ I SENSIBILITZACIÓ PER LA ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA SOBRE LES DONES

OBJECTIUS

- Conscienciar i sensibilitzar a la població de Xixona del problema estructural que suposa la violència masclista i de la seua afectació a tota la societat, promovent un posicionament de rebuig cap a qualsevol forma de violència contra les dones.

DESCRIPCIÓ DE LA MESURA

Campanya, amb motiu de la commemoració del 25 de novembre, Dia Internacional per l'Eliminació de la Violència sobre les Dones per sensibilitzar i conscienciar sobre aquesta qüestió al conjunt de la ciutadania i en col·laboració amb les associacions del municipi.

TEMPORALITZACIÓ

Novembre de 2024, 2025, 2026 y 2027.

RESPONSABLES	Igualtat
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	■ Campanya realitzada (Sí/No). ■ Nombre d'accions realitzades. ■ Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregat per sexe)

ACCIÓ 28: CAMPANYA DE SENSIBILITZACIÓ FRONT A LES DISCRIMINACIONS PER RAÓ DE GÈNERE Y ORIENTACIÓ SEXUAL

OBJECTIUS	■ Conscienciar i sensibilitzar en el rebuig a totes les formes de discriminació per raó de gènere i orientació sexual.
DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Campanya, amb motiu de la commemoració del 28 de juny, Dia Internacional de l'Orgull LGTBI, per sensibilitzar i conscienciar sobre les discriminacions i les violències que poden patir les persones per raó de gènere i d'orientació sexual i realització de xerrades i jornades sobre diversitat sexual.
TEMPORALITZACIÓ	Juny de 2024, 2025, 2026, 2027 y 2028

RESPONSABLES	Igualtat
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	■ Campanya realitzada (Sí/No). ■ Nombre d'accions realitzades. ■ Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregat per sexe)

ACCIÓ 29: PUNTS VIOLETA I PUNTS *ARCOIRIS*

OBJECTIUS	■ Prevenir la violència masclista des d'edats primerenques i entre la població jove. ■ Actuar front a la violència masclista de manera ràpida, efectiva i coordinada.
DESCRIPCIÓ DE LA MESURA	Instal·lacions de Punts Violeta i Punts <i>Arcoiris</i> durant el desenvolupament de les Festes Locals com a eina de prevenció i actuació immediata en casos de violència masclista i LGTBIfòbica.
TEMPORALITZACIÓ	Període de festes locals (agost i octubre) 2024, 2025, 2026, 2027.

RESPONSABLES	Igualtat
RECURSOS	Els mitjans i suports tècnics i de col·laboració que s'estimen oportuns.
INDICADORS	■ Instal·lacions de Punts Violeta i Arcoíris realitzada (Sí/No). ■ Nombre de Punts Violeta i Arcoíris instal·lats ■ Activitats i nombre d'activitats realitzades als Punts Violeta i Arcoíris ■ Nombre de casos atesos ■ Nombre de persones a les quals s'ha arribat (desagregat per sexe)

CRONOGRAMA

ANYS	2024				2025				2026				2027				2028			
TRIMESTRES	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
ÀREA 1. Governança i gestió municipal amb perspectiva de gènere																				
1.- Campanya institucional amb motiu del Dia Internacional de les Dones																				
2.- Visibilització de les dones a l'urbanisme																				
3.- La igualtat a les contractacions públiques																				
4.- Desagregació per sexe de totes les dades																				
5.- Entrega de premis igualitària																				
6.- Difusió del IV Pla Municipal d'Igualtat																				

ANYS	2024				2025				2026				2027				2028			
TRIMESTRES	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
ÀREA 2. Promoció econòmica, ocupació, conciliació i corresponsabilitat																				
7.- Plans d'igualtat a les empreses de Xixona																				
8.- Formació sobre l'assetjament sexual i per raó de sexe, gènere i orientació i diversitat sexual i la implementació de protocols a les empreses																				
9.- Guia de permisos, drets i mesures de conciliació per a les empreses																				
10.- Programes d'ocupació																				
11.- Foment de la corresponsabilitat familiar																				
12.- Guia de recursos i serveis per a la conciliació																				
13.- Jocs i joguines lliures d'estereotips de gènere																				
14.- L'atenció a dones cuidadores																				

ANYS	2024				2025				2026				2027				2028			
TRIMESTRES	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
ÀREA 3. Educació, cultura i esport																				
15.- El valor de la igualtat de gènere a les aules																				
16.- La visibilitat de la dona y la xiqueta a la ciència																				
17.- Animació lectora amb perspectiva de gènere																				
18.- Recursos bibliogràfics per a la igualtat i la diversitat																				
19.- Activitats de creació cultural femenina i diversitat sexual																				
20.- El valor de les dones esportistes																				
21.- Compromís amb la igualtat, la prevenció de la violència masclista i la discriminació per raó de gènere i orientació sexual a l'esport																				
22.- Reconeixement a clubs esportius inclusius																				

ANYS	2024				2025				2026				2027				2028			
TRIMESTRES	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
ÀREA 4. Benestar i qualitat de vida																				
23.- L'impacte de gènere a la salut i el seu coneixement per a millorar la prevenció d'infermetats en dones																				
24.- Salut sexual i reproductiva																				

ANYS	2024				2025				2026				2027				2028			
TRIMESTRES	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
ÀREA 5. Prevenció i actuació front a les violències masclistes																				
25.- Campanyes de sensibilització contra l'explotació sexual de dones, xiquetes i xiquets																				
26.- Prevenció de les violències masclistes a les aules																				
27.- Campanya de prevenció i sensibilització per l'eliminació de la violència sobre les dones																				
28.- Campanya de sensibilització front a les discriminacions per raó de gènere i orientació sexual																				
29.- Punts violeta i punts <i>arcoiris</i>																				

SISTEMA DE SEGUIMIENT I AVALUACIÓ

1.- SISTEMA DE SEGUIMENT

El seguiment comprendrà la recopilació i l'anàlisi continuat de dades quantitatius, en funció dels indicadors d'avaluació i/o seguiment per verificar el que s'està realitzant, assegurant el compliment efectiu de les accions i els objectius que s'han proposat, detectar possibles problemes a la posada en funcionament de les actuacions del pla i si s'estan aconseguint els objectius proposats al pla.

Els objectius que es pretenen aconseguir amb el seguiment del pla d'igualtat són:

- Analitzar el procés d'implementació, recursos, metodologies i procediments posats en marxa per al desenvolupament del pla.
- Comprovar els resultats immediats del pla d'igualtat per conèixer el grau de consecució dels objectius definits i la realització de les accions previstes segons el programat.
- Adaptar o reajustar les actuacions per respondre a noves necessitats o donar una millor resposta a les ja identificades.
- Recollir informació per a l'avaluació.

El seguiment es durà a terme per la Regidoria d'Igualtat de Xixona i les seues funcions, en aquest cas, seran:

- Dinamització i control de la posada en marxa de les accions.
- Supervisió de l'execució del pla.

- Recopilació i interpretació de la informació obtinguda mitjançant les diferents eines de seguiment, en especial sobre els indicadors.
- Valoració de l'impacte de les accions implantades mitjançant els indicadors de seguiment.
- Proposició d'accions de millora que corregeixen possibles deficiències detectades, així com de noves accions que contribueixen a consolidar el compromís del govern municipal amb la igualtat d'oportunitats.

El seguiment s'iniciarà després de l'aprovació del pla d'igualtat, amb les primeres actuacions i continuarà fins que acabe la vigència del pla.

A l'objecte de realitzar el seguiment del pla d'igualtat, s'estableix a continuació un model de fitxa de seguiment per acció que inclou tant les dades relatives a la seua implementació com al seguiment, concretament:

- Què objectiu satisfà.
- Com va a executar-se.
- A qui va dirigida.
- Qui és el responsable de la seua aplicació.
- Quan es desenvoluparà.
- Què recursos són necessaris.
- Com es mesurarà el seu compliment: INDICADORS

MODEL DE LA FITXA DE SEGUIMENT			
Acció			
Data d'implementació			
Responsable d'execució			
Descripció de les activitats desenvolupades			
Adequació dels recursos utilitzats	Humans	Materials i tècnics	Econòmics
Indicadors de seguiment			
Pressupost			
Beneficiaris/es (desagregat per sexe)			
Dificultats i barreres			
Solucions adoptades			
Grau d'implementació de la mesura	Executada	En execució	Pendent
	☐	☐	☐
Grau de consecució dels objectius	Alt	Mitjà	Baix
	☐	☐	☐

El procés que es durà a terme per realitzar l'avaluació serà:

Primer: Recollida i anàlisi de la informació. Es revisaran els documents generats arran de la implementació de les mesures (l·listats d'assistència a cursos, participació en activitats, guies, informes, memòries, fullets, resultats d'enquestes, etc.) així com els indicadors de seguiment. Es complimentaran les fitxes per acció.

Segon: Informe de Seguiment. Aquest informe resumirà tota la informació al voltant de l'execució de les accions i inclourà:

- Informació de les accions executades, en període d'execució o pendents d'execució.
- Àrees a les quals s'ha d'incidir més.
- Obstacles que s'estan presentant.
- Participació obtinguda.
- Conclusions i reflexions obtingudes.
- Justificants de les accions realitzades.

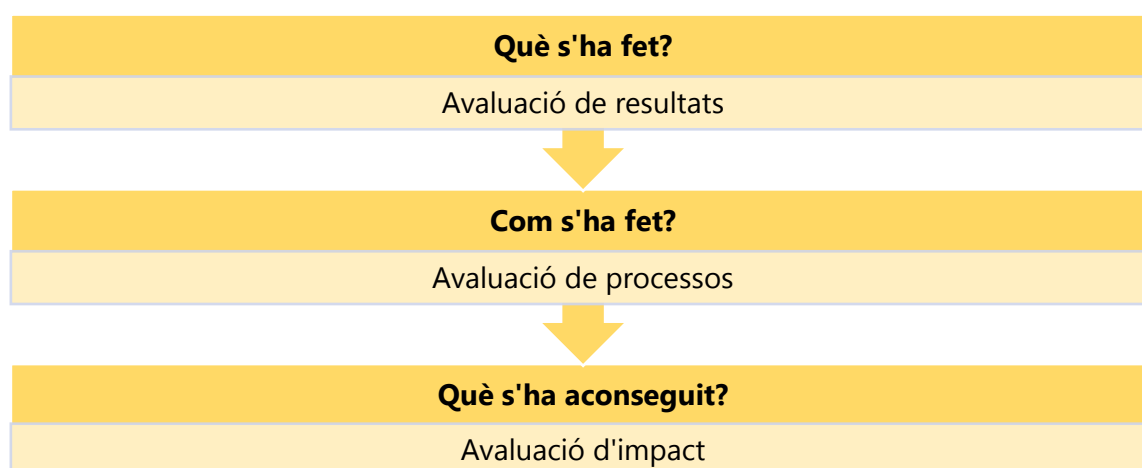
Tercer: Difusió i comunicació. Validat l'informe serà difós entre el personal municipal i la ciutadania de Xixona. Per a cadascuna de les mesures s'han definit indicadors de tres tipologies:

- Els **indicadors de realització** permeten obtenir informació sobre el que s'ha fet i els recursos utilitzats per a això. Ens permeten respondre a preguntes com: S'han executat les actuacions previstes? En què grau? S'ha aconseguit arribar a les persones destinatàries previstes? Els recursos utilitzats, han estat suficients?

- Els **indicadors de resultats** mesuren el compliment dels objectius específics, és a dir, que resultats s'obtenen amb l'execució del pla.
- Els indicadors d'impacte ens permeten conèixer en què mesura s'han aconseguit els objectius generals. És adequat aplicar-los en l'avaluació final del pla. En què mesura el pla ha contribuït a la consecució de la igualtat i l'erradicació de discriminacions, què transformacions s'han aconseguit.

2.- AVALUACIÓ DEL PLA

L'avaluació és la fase final del pla d'igualtat que permet conèixer si les mesures adoptades i les accions executades a les diferents àrees d'actuació han permès obtenir els objectius assenyalats inicialment per l'Ajuntament, així com a detectar aquells aspectes als quals és necessari incidir en el futur mitjançant l'elaboració d'un pla de millora que incorpore noves propostes d'intervenció.

Amb l'avaluació es valorarà la idoneïtat, eficàcia i efectivitat de les accions dutes a terme i té diverses finalitats:

- Conèixer el grau de compliment dels objectius del pla d'igualtat.
- Analitzar el desenvolupament del procés del pla.
- Valorar l'adequació de recursos, metodologies i procediments posats en marxa durant el procés de desenvolupament del pla.
- Reflexionar sobre la necessitat de continuar el desenvolupament de les accions (si es constata que es necessita més temps per corregir les desigualtats).

Identificar noves necessitats que necessiten accions per fomentar i garantir la igualtat d'oportunitat a Xixona d'acord amb el compromís adquirit. El procés que es durà a terme per realitzar l'avaluació serà:

Primer: Recollida i anàlisi d'informació. Es revisaran els documents generats a partir de la implantació de les mesures (llistats d'assistència a cursos, participació a les activitats, guies, informes, memòries, fullets, resultats d'enquestes, etc.) així com els indicadors i els informes de seguiment. També es revisarà el diagnòstic de situació que permetrà comparar la situació de partida amb l'actual.

Tota aquesta informació es podrà completar amb enquestes, entrevistes, grups de discussió i debat, respecte de les accions implementades i el seu impacte en la gestió i funcionament de la igualtat al municipi, així com en la millora de la situació de la igualtat d'oportunitats.

Segon: Informe d'Avaluació. Aquest informe resumirà tota la informació sobre el compliment dels objectius i inclourà:

- Estudi en profunditat de la eficàcia de les actuacions que s'han dut a terme.
- Anàlisi de la fase de plantejament.

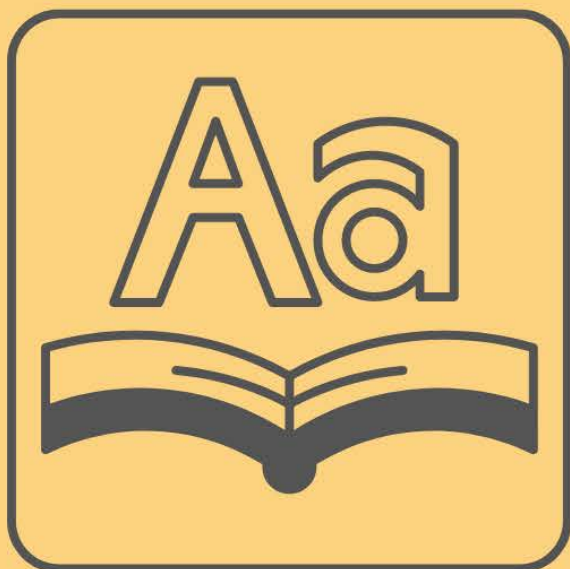
- Eficàcia, coherència i seguiment dels objectius.
- Realitzar una sèrie de recomanacions i aportacions a tenir en compte.

Tercer: Pla de millora. Contindrà nous objectius i mesures que permeten:

- Detectar les necessitats i causes que les generen.
- Definir les accions de millora que cal aplicar.
- Establir prioritats d'acció i la seua calendarització.
- Definir el sistema de seguiment i control d'aquestes.

Quart: Difusió i comunicació. Validat l'informe d'Avaluació serà difós a la resta de la ciutadania.

GLOSSARI

Amb la intenció de facilitar la comprensió de les actuacions proposades i del que significa la igualtat d'oportunitats en si mateix, és necessari entendre els següents conceptes:

- **ACCIONS POSITIVES:** Les accions positives són mesures compensatòries de caràcter temporal destinades a l'eliminació les discriminacions per raó de sexe i a la promoció i a l'augment de la presència i la permanència de les dones al municipi, a tots els sectors, a totes les professions i a tots els nivells de responsabilitat. (Comitè per a la igualtat del Consell para la Igualdad d'Europa).
- **ASSETJAMENT SEXUAL:** Comportament, verbal o físic, de naturalesa sexual, no desitjat per la víctima, que atempta a la dignitat de dones i homes.
- **ASSETJAMENT PER RAÓ DE SEXE:** Qualsevol comportament realitzat en funció del sexe d'una persona, amb el propòsit o efecte d'atemptar contra la seua dignitat i de crear un entorn intimidatori, degradant u ofensiu.
- **AGENT PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS:** Són professionals de caràcter tècnic en la temàtica de gènere i igualtat, i que coneixen les situacions i circumstàncies en matèria d'igualtat a tots els nivells, analistes de les seues causes i conseqüències o efectes i motors de la recerca de possibles solucions aplicables en pro de la consecució de la igualtat real entre dones y homes, convertint-se en elements imprescindibles per supervisar i dissenyar estratègies d'igualtat d'oportunitats, actuar com intermediaris entre les

administracions públiques, col·lectius de dones i els Agents Socials, així com per a la sensibilització i l'assessorament en assumptes de tota índole referents al col·lectiu femení.

- **APODERAMENT:** Procés mitjançant el qual les persones enforteixen les seues capacitats, confiança, visió i protagonisme quan formen part d'un grup social, per impulsar canvis positius a les situacions a les quals viuen, per la qual cosa augmenta la participació de les dones als processos de presa de decisions i accés al poder. D'altra banda, d'acord amb la Plataforma d'Acció de Beijing es relaciona l'apoderament amb els següents eixos: els drets humans, la salut sexual i reproductiva i l'educació. Aquests eixos són considerats fonamentals per a l'avanç de les dones a la societat i a partir d'ací, es tracta de potenciar la participació de les dones en igualtat de condicions amb els homes en la vida econòmica i política i en la presa de decisions a tots els nivells.
- **AVALUACIÓ DE L'IMPACTE EN FUNCIÓ DEL GÈNERE:** Examen de les propostes i actuacions polítiques, per analitzar si afecta a les dones de manera diferent que als homes, a l'objecte d'adaptar-les per neutralitzar els efectes discriminatoris i fomentar la igualtat entre homes i dones.
- **BARRERES DE GÈNERE:** Actituds resultants de les expectatives, normes i valors tradicionals que impedeixen la capacitat de la dona per als processos de presa de decisions i per a la seua participació a la societat.

- **BRETXES DE GÈNERE:** Diferents posicions d'homes i dones i la desigual distribució de recursos, accés i poder en un context determinat.
- **COEDUCACIÓ:** Mètode d'intervenció educatiu que va més enllà de l'educació mixta i sobre les bases del qual seuen el reconeixement de les potencialitats i individualitats de xiquetes i xiquets, independentment del seu sexe. La coeducació és, per tant, educar des de la igualtat de valors, oportunitats i tracte a les persones.
- **CONCILIACIÓ:** Suposa la creació de una nova estructura i organització del voltant laboral que facilite a homes i a dones la combinació del treball, les responsabilitats familiars i la vida personal.
- **CORRESPONSABILITAT:** Suposa la distribució equilibrada al sí de la llar de les tasques i responsabilitats domèstiques, les cures de persones dependents i els espais d'educació i treball, permeten als seus membres el lliure i ple desenvolupament d'opcions i interessos, millorant la salut física i psíquica de les dones i contribuint a aconseguir una situació d'igualtat real i efectiva d'ambdós sexes.
- **DOBLE JORNADA:** Terme que defineix la situació de les dones que, tenint una ocupació remunerada, sumen y acumulen totes o gran part de les tasques que implica el treball domèstic i de cures, no compartit per les seues parelles o familiars.

- **DISCRIMINACIÓ PER RAÓ DE SEXE:** Tota distinció, exclusió o restricció basada en el sexe que tinga per objecte o per resultat menyscar o anular el reconeixement, goig o exercici per a les dones, dels drets humans i les llibertats fonamentals a les esferes política, econòmica, social, cultural i civil o en qualsevol altra.
- **ESTEREOTIP:** Imatge o idea acceptades comunament per un grup o societat amb caràcter fixe i immutable.
- **FEMINISME:** Conjunt heterogeni de moviments polítics, culturals, econòmics i socials que tenen com objectiu la igualtat de drets entre els homes i les dones. Amb aquest objectiu, el moviment feminista, ha creat un ampli conjunt de teories socials.
- **GÈNERE:** Interpretació cultural de la diferència biològica. Mitjançant aquesta construcció s'adscriuen cultural i socialment aptituds, rols socials i actituds diferenciades per a homes i dones atribuïdes en funció del seu sexe biològic.
- **IGUALTAT DE GÈNERE:** Situació en que tots els éssers humans són lliures de desenvolupar les seues capacitats personals i de prendre decisions, sense les limitacions imposades pels rols tradicionals, i en la qual es tenen en compte, valoren i potencien per igual les distintes conductes, aspiracions i necessitats de dones i homes.

- **IGUALTAT D'OPORTUNITATS:** Fonamentat en el principi d'igualtat, es refereix a la necessitat de corregir les desigualtats que hi ha entre homes i dones a la societat. Constitueix la garantia de que dones i homes poden participar a diferents esferes (econòmiques, política, participació social, de presa de decisions) i activitats (educació, formació, ocupació) sobre bases d'igualtat.
- **IGUALTAT DE TRACTE:** La igualtat de tracte pressuposa el dret a les mateixes condicions socials, de seguretat, remuneracions i condicions de treball, tant per a homes com per a dones.
- **INDICADORS DE GÈNERE:** Són els instruments de mesura que ens assenyalen determinats fets o fenòmens socials amb un enfocament sensible al sistema sexe-gènere.
- **INTERSECCIONALITAT:** Enfocament, en el tractament de les discriminacions, que té en compte una sèries de categories com el gènere, ètnia, rasa, classe social, orientació sexual, que, en la seua interacció generen múltiples discriminacions.
- **MASCLISME:** Actitud, idea o tendència que considera a l'home superior a la dona.

- **MICROMASCLISME:** Comportament o expressió "invisible" de violència i dominació, que amb freqüència alguns homes realitzen quotidianament a l'àmbit de les relacions de parella.

- **PERSPECTIVA DE GÈNERE:** Prendre en consideració i parar atenció a les diferents dones i homes en qualsevol activitat o àmbit donats. Política que fa referència a l'intent d'integrar les qüestions de gènere en la totalitat dels programes socials, de manera que es tinguin en compte totes les decisions polítiques, econòmiques i socials les qüestions que afecten a les dones.

- **ROLS DE GÈNERE:** Pautes d'acció i comportament assignades a dones i a homes i inculcades i perpetuades segons els criteris vigents d'una societat patriarcal. Comprenen tots els papers i expectatives diferents que, socialment, s'adjudiquen a dones i a homes.

- **SEGREGACIÓ HORIZONTAL:** Concentració de dones i/o d'homes en sectors i ocupacions específics. És el que es coneix com "treballs típicament femenins" (secretaries, infermeres, mestres, etc.) i "treballs típicament masculins" (mecànics, conductors, etc.).

- **SEGREGACIÓ VERTICAL:** Concentració de dones i/o d'homes a graus i nivells específics de responsabilitat, llocs de treball o càrrecs. Es parla de segregació vertical al mateix nivell de formació i experiència laboral optant per la candidatura masculina per als llocs de capolaria o direcció.

- **VIOLÈNCIA DE GÈNERE:** Tot acte de violència sobre les dones exercida sobre aquestes pel simple fet de ser-ho, dut a terme, segons el nostre ordenament jurídic per un home que té o ha tingut amb la seua víctima alguna relació afectiva similar a la conjugal.
- **VIOLÈNCIA MASCLISTA:** Tot acte de violència basat en la pertinència al sexe femení que tinga o pugui tenir com resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic per a la dona, inclús les amenaces de tals actes, la coacció o la privació arbitrària de la llibertat, tant si es produeix a la vida pública o privada (Article 1 de la Declaració sobre l'Eliminació de la Violència contra la Dona. Nacions Unides. 1994).

ANNEXE: DIAGNÒSTIC PREVI D'IGUALTAT

DIAGNÒSTIC PREVI

IV Pla d'Igualltat de Xixona

2024 - 2028

Ajuntament de
Xixona

Amb la col·laboració de:

ÍNDICE

1	Qüestions prèvies.....	88
1.1	Objectiu	88
1.2	Marc normatiu	88
1.3	Metodologia	91
1.4	El Municipi de Xixona.....	92
2	Característiques de la població de Xixona.....	93
2.1	Sobre el nombre, edat i origen de la població.....	93
2.2	Ocupació i mercat laboral.....	102
2.2.1	Afiliació a la seguretat social.....	102
2.2.2	Taxa d'atur.....	103
2.2.3	Estructura empresarial local	106
3	Governança i gestió de la igualtat.....	110
4	Autonomia econòmica i usos del temps.....	116
5	Educació, cultura i esport.....	121
6	Benestar i prevenció de la violència de gènere.....	129

QÜESTIONS PRÈVIES

OBJECTIU

L'objectiu del Diagnòstic és obtenir informació suficient i pertinent envers el Municipi de Xixona en matèria d'igualtat, el qual permetrà detectar les principals deficiències respecte a la igualtat d'oportunitats, amb la finalitat de definir els objectius generals i metes del IV Pla Municipal d'Igualtat.

MARC NORMATIU

L'elaboració del Diagnòstic per a la Igualtat se sustenta sobre una base documental jurídica i tècnica que pren de referència les directrius d'actuació en matèria d'igualtat, i que serveixen de justificació i guia per al disseny i l'execució del IV Pla Municipal d'Igualtat.

Al context de Nacions Unides, la ***Declaració Universal dels Drets Humans*** de 1948 va recollir el reconeixement del principi jurídic universal d'igualtat entre dones i homes. L'any 1975, al qual va tenir lloc la primera Conferència Mundial sobre la Dona, es va declarar com Any Internacional de la Dona, i es va comprometre el «Decenni de les Nacions Unides per a la Dona 1975 - 1985». Per últim, al desembre de 1979 es va aprovar a l'Assemblea General de l'ONU la ***Convenció sobre l'Eliminació de totes les formes de Discriminació contra la Dona***.

La igualtat entre dones i homes també constitueix un valor essencial de la Unió Europea (UE), així ho recullen els articles 2 y 3 del ***Tractat de la Unió Europea*** de

1993, els articles 8, 153 i 157 del *Tractat de Funcionament* de la UE de 2010 i els articles 21 i 23 de la *Carta dels Drets Fonamentals* de l'any 2000.

A l'estat espanyol, la *Constitució Espanyola de 1978* reconeix el dret a al igualtat i a la no discriminació per raó de sexe com un dret fonamental al seu article 14, i incorpora al seu article 15 el dret a la vida, a la integritat física i moral. A més, per manat constitucional, aquests drets vinculen a tots els poders públics, i l'article 9.2 estableix l'obligació dels poders públics de promoure les condicions per a que la igualtat de les persones i dels grups en que s'integren siguin reals i efectives, remoure els obstacles que ho impedeixin o dificulten en la seua plenitud i facilitar la participació de tota la ciutadania a la vida política, econòmica, cultural i social.

La *Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes* marca l'estratègia a nivell estatal, suposa un pas fonamental per fer efectiu el principi d'igualtat amb la consideració de la dimensió transversal d'aquest, senya d'identitat del modern dret antidiscriminatori, com principi fonamental de la llei, considerant per això que les administracions públiques integraran el principi d'igualtat de tracte i oportunitats entre dones i homes "de manera activa, a l'adopció i execució de les seues disposicions normatives, en la definició i als pressupostos de les polítiques públiques a tots els àmbits.

La *Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere* incorpora un enfocament integral i multidisciplinari per al reconeixement de drets com el de la informació, l'assistència jurídica gratuïta i altres de protecció social, atenció, emergència, recolzament i recuperació, garantint drets laborals i d'assistència econòmica. Tanmateix, la *Llei Orgànica 10/2022, de 6*

de setembre, de Garantia Integral de la Llibertat Sexual, impulsa la implementació de mesures de sensibilització, prevenció i actuació a l'àmbit educatiu, i a altres sectors socials i professionals, dins del seu àmbit competencial i de coordinació amb els serveis existents a nivell autonòmic i municipal, en defensa de la igualtat, la dignitat humana i la llibertat de les dones.

Al 2017 es va aprovar el *Pacte d'Estat en matèria de Violència de Gènere*, que recollia els compromisos adquirits al Conveni d'Estambul i la modificació de la Llei Orgànica 1/2004. L'Informe de la Subcomissió per a un Pacte d'Estat en matèria de Violència de Gènere va ser aprovat pel Congrés dels Diputats i en aquest s'identifiquen i analitzen els problemes que no permeten avançar en l'erradicació de les diferents formes de violència sobre les dones i conté un conjunt de propostes d'actuació entre les quals s'inclouen, específicament, les principals reformes que deurien escometre's.

Al marc de la Comunitat Valenciana, ens trobem amb *l'Estatut d'Autonomia* promulgat per la *Llei Orgànica 5/1982*, al qual es consagren els drets i les llibertats reconegudes a la Constitució Espanyola, a l'ordenament de la Unió Europea i als instruments internacionals de protecció dels drets humans individuals i col·lectius.

Tanmateix, la *Llei 9/2003, de 2 d'abril, per a la igualtat entre dones i homes* estableix mesures i garanties, a l'àmbit autònom, dirigides a l'eliminació de la discriminació i a la protecció dels drets humans i les llibertats fonamentals de les dones amb caràcter prescriptiu, a alguns casos i de foment i promoció en altres, d'acord amb els nivells competencials d'actuació autonòmic i local.

En matèria de protecció i prevenció de la violència de gènere, es va promulgar la **Llei 7/2012, de 23 de novembre, integral contra la violència sobre la dona a l'àmbit de la Comunitat Valenciana** amb l'objectiu d'establir mesures per l'eliminació de la violència de gènere, la protecció i l'assistència a les víctimes, la prevenció, la sensibilització i la formació a tots els àmbits de la societat valenciana. De manera més concreta, s'acorden cinc línies estratègiques d'actuació, vint-i-un objectius i dues-centes noranta-set mesures per garantir una societat igualitària i lliure de violències masclistes al **Pacte Valencià contra la Violència de Gènere i Masclista** aprovat al 2019.

D'altra banda, el compromís de Xixona amb la igualtat de gènere s'ha materialitzat mitjançant l'aprovació i implementació de successius plans d'igualtat i, actualment, aquest compromís segueix sent una realitat i s'ha renovat amb la posada en marxa del futur *IV Pla Municipal d'Igualtat, 2024 – 2028*.

METODOLOGIA

La realització del Diagnòstic de Situació envers la igualtat d'oportunitats entre dones i homes a Xixona, ha combinat diferents tècniques de recollida d'informació: enquestes a diferents agents socials, informació documental i anàlisi de dades quantitatives.

Les **fonts d'informació** utilitzades han estat:

- Diputació Provincial d'Alacant. Portal estadístic del padró.
- Documentació requerida i enviada des de l'àrea d'igualtat de l'Ajuntament de Xixona.

- o Institut Nacional d'Estadística.
- o Ministeri d'Igualtat.
- o Ministeri de la Presidència i Relació amb les Corts.
- o Ministeri de Treball i Assumptes Socials.
- o Portal de l'Ajuntament de Xixona.
- o Secretaria d'Estat contra la Violència de Gènere.

Les **tècniques** emprades per a la **recollida i anàlisi de dades** han estat:

- o Consulta i lectura selectiva i anàlisi d'informació.
- o Qüestionari qualitatiu realitzat a la responsable de l'àrea d'igualtat municipal.
- o Qüestionari realitzat a agents socials.

EL MUNICIPI DE XIXONA

Xixona és un municipi situat a la província d'Alacant, que pertany a la comarca de l'Alacantí, i està a escassos 30 kilòmetres de la capital i envoltat d'un entorn

montanyós, de fet, al seu terme municipal es troba el port de la Carrasqueta, situat a 1020 metres d'altitud. Així doncs, aquest medi al qual es troba ofereix l'oportunitat d'explorar i realitzar rutes a espais naturals de gran riquesa.

Un dels emblemes de la ciutat i pel qual és més coneguda és pel seu torró. La seua producció i venda que té lloc, especialment, a l'hivern, es combina amb la producció de gelat durant els mesos d'estiu. La importància d'aquesta indústria torronera també es deixa sentir a la seua agricultura que, fonamentalment, cultiva ametllers.

Per altra banda, quant al seu patrimoni arquitectònic, Xixona compta amb l'Església Parroquial de Santa Maria com a destacat exemple d'arquitectura barroca, construïda al segle XVIII, el Convent dels Franciscans, un

conjunt monàstic erigit entre els segles XII i XIII o el Castell de la Torres Grossa, una construcció almohade de finals del segle XII, orígens als quals també es remunta l'emblemàtic casc antic de la ciutat.

CARACTERÍSTIQUES DE LA POBLACIÓ DE XIXONA

SOBRE EL NOMBRE, EDAT I ORIGEN DE LA POBLACIÓ

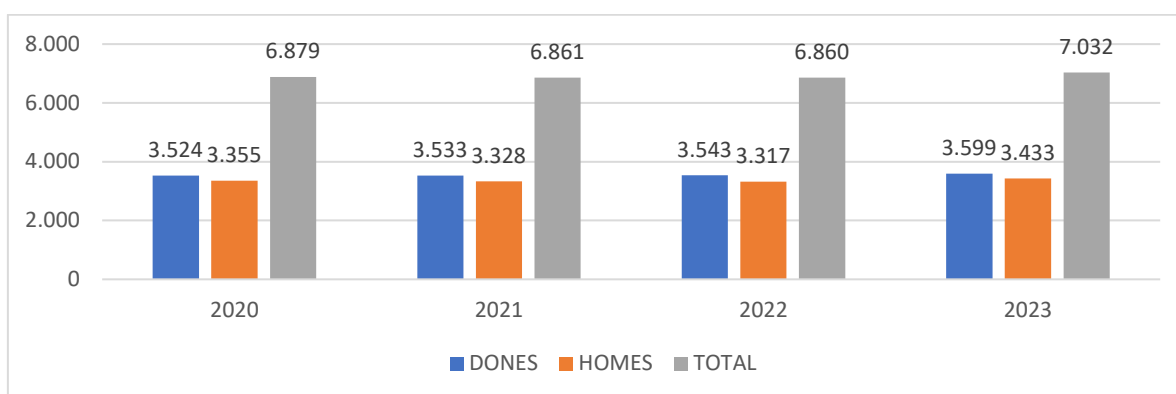
Comencem aquest aparta amb l'anàlisi de l'evolució de la població de Xixona des de l'any 2020, en ser el moment en que va donar inici el III Pla d'Igualtat del municipi que precedeix a l'elaboració del present, i fins l'any 2023, última anualitat prèvia a l'elaboració del IV Pla d'Igualtat de la qual es tenen dades, en alguns casos, donat que, per la consulta del registre d'alguns índex, devem remuntar-nos al 2022.

Graella 1: Població total empadronada a Xixona segons sexe

ANY	DONES	HOMES	TOTAL
2020	3.524	3.355	6.879
2021	3.533	3.328	6.861
2022	3.543	3.317	6.860
2023	3.599	3.433	7.032

Font: Elaboració pròpia segons les dades del Institut Nacional d'Estadística

Gràfic 1: Evolució de la població de Xixona

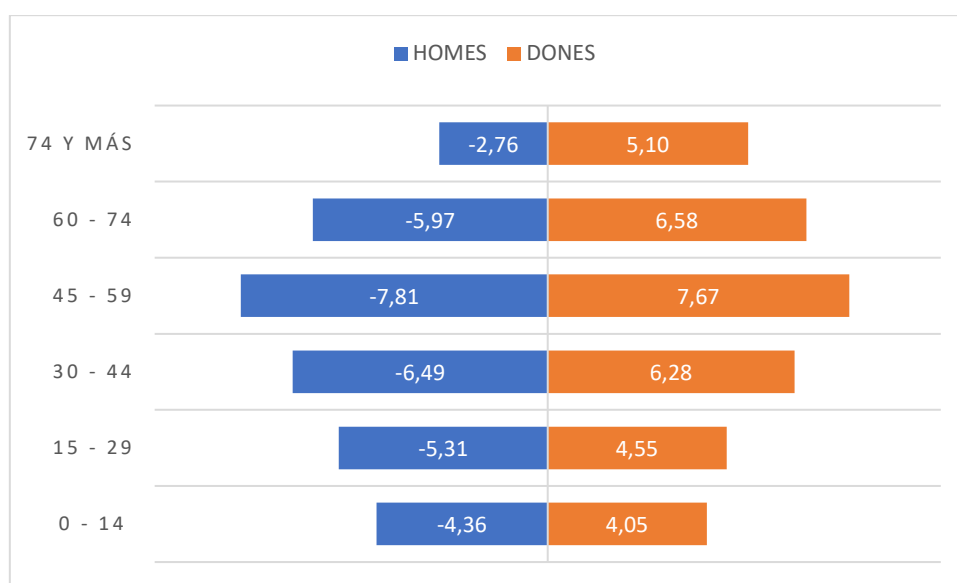

Font: Elaboració pròpia segons les dades del Institut Nacional d'Estadística

Com es pot observar a la graella i al gràfic anteriors, des de l'any 2020 fins el 2022, el creixement de la població va quedar estancat. No obstant això, de l'any 2022 al 2023 es fa notable un increment poblacional en 172 habitants. A més, resulta cridaner el fet de que la població que sí que experimenta un creixement sostingut al llarg dels 4 anys analitzat és la femenina. En canvi, en el cas dels homes, llevat del 2022 al 2023, quan sí que es registra una dada alcista, en la resta, la tendència ha estat decreixent.

Actualment, la població xixonenca registra un total de 7.032 persones empadronades, de les quals, 3.599 són dones i 3.433 són homes. En dades percentuals, açò significa que la població femenina suposa el 51,2% de la població, mentre que els homes són el 48,8%.

Gràfic 2. Piràmide de població de Xixona, segons sexe.

Font: Elaboració pròpia segons les dades del Institut Nacional d'Estadística

La **piràmide de població** de Xixona, al 2022, mostra una concentració majoritària d'homes i dones a la franja de 45 a 59 anys. A partir dels 60 anys, existeix una major presència de dones.

- La població menor de 18 anys és de 1.080 (15,7%), dels quals 564 són homes i 516 són dones.
- La població entre 18 i 65 anys és de 4.343 (63,3%), dels quals 2.177 són homes i 2.166 són dones.
- La població major de 65 anys és de 1.437 (20,9%), dels quals 576 són homes i 861 són dones.

Segons aquestes dades, la majoria d'habitants estaria en edats de treballar o en cerca activa d'ocupació, i, per tant, seria aquesta la població que sosté econòmicament el municipi.

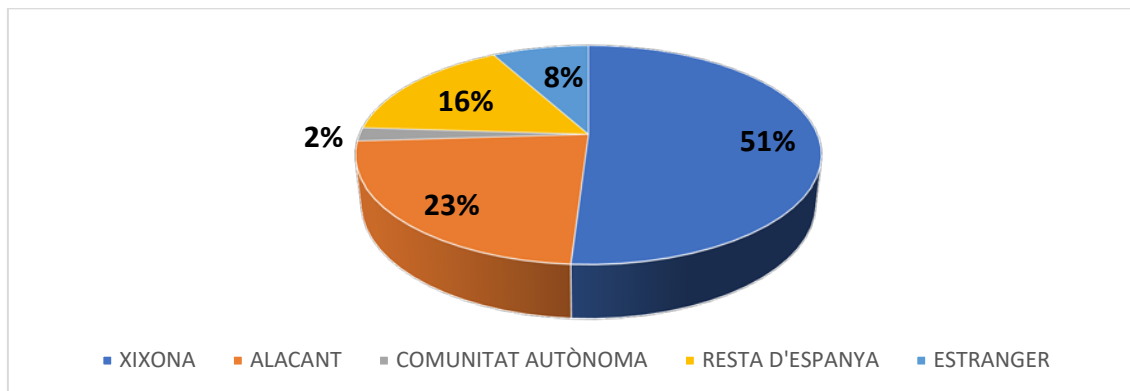
D'altra banda, quant a la procedència de la ciutadania de Xixona segons el seu lloc de naixement, comptem amb dades actualitzades per a 2022 i la distribució queda de la següent manera:

Graella 2: Població total empadronada a Xixona, en 2022, segons procedència

PROCEDÈNCIA DE LA POBLACIÓ	DONES	HOMES	TOTAL
Mateix Municipi	1.765	1.708	3.473
Distint municipi de la resta de la província (Alacant)	808	732	1.540
Distintes províncies de la resta de la Comunitat Autònoma (Comunitat Valenciana)	44	35	79
Distintes comunitats de la resta del país (Espanya)	572	524	1.096
Estranger	268	229	497

Font: Elaboració pròpia segons les dades del Institut Nacional d'Estadística

Gràfic 3. Habitants segons procedència al 2022

Font: Elaboració pròpia segons les dades del Institut Nacional d'Estadística

Segons aquestes dades, observem que la majoria d'habitants residents a Xixona és originària del mateix municipi, una minoria, en canvi, procedeix de les províncies de València i Castelló i, també suposa que hi ha un baix percentatge de població procedent de l'estranger.

- El 51% de la ciutadania és natural del municipi (51% dones i 49% homes).
- El 22% procedeix de diferents llocs de la província d'Alacant (52% dones i 48% homes).
- El 2% procedeix de la Comunitat Valenciana, en aquest cas, de les províncies de Castelló i València (56% dones i 44% homes).
- El 16% ha emigrat al municipi des d'altres comunitats autònomes d'Espanya (52% dones i 48% homes).
- El 8% de la població de la localitat és d'origen estranger (54% dones i 46% homes).

Així doncs, la immigració, en el cas de Xixona, tant de nacionalitat espanyola com estrangera, configura poc menys de la població total del municipi. El conjunt de les

persones originàries de diferents punts d'Espanya suposa el 92% de la immigració, mentre que les procedents d'altres països sols representen el 8%. Encara que aquesta dada suposa un percentatge baix, certament, aquesta població és molt heterogènia com podem veure a continuació.

Graella 3. Origen de la població estrangera a Xixona al 2022 segons

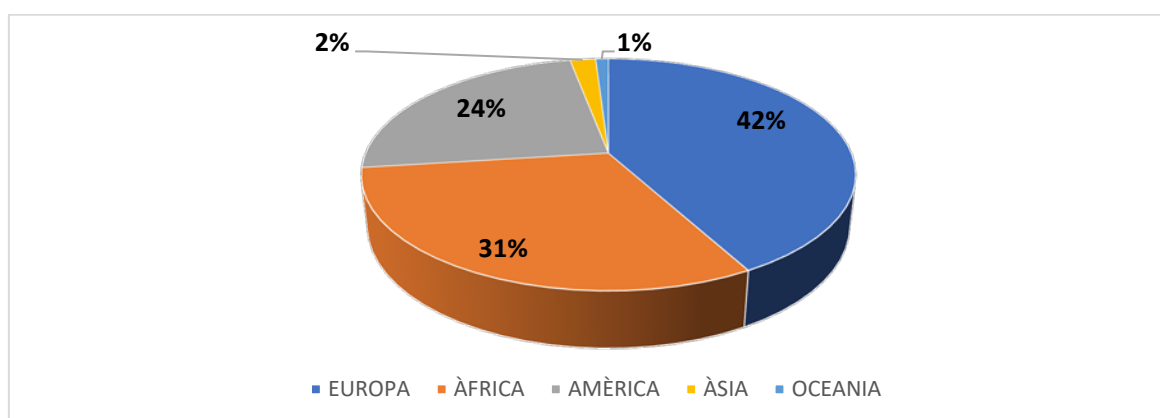
continents

CONTINENT DE PROCEDÈNCIA	DONES	HOMES	TOTAL
Europa	106	103	209
Àfrica	78	75	153
Amèrica	78	41	119
Àsia	6	7	13
Oceania i apàtrides	0	3	3

Font: Elaboració pròpia segons les dades del Institut Nacional d'Estadística

Gràfic 4. Origen de la població estrangera a Xixona al 2022 segons

continents

Font: Elaboració pròpia segons les dades del Institut Nacional d'Estadística

En base a aquestes dades, podem observar que el continent que més predomina entre la població estrangera de Xixona és Europa (42%), seguit d'Àfrica (31%), açò es pot explicar per la proximitat. Altre dels continents que concentren major percentatge de població és Amèrica (24%) i, com veurem a continuació, aquesta població procedeix de països d'Amèrica del Sud.

Graella 4. Origen de la població estrangera a Xixona al 2022 segons països

PAÍS DE PROCEDÈNCIA	DONES	HOMES	TOTAL
Europa			
Alemanya	8	10	18
Bulgària	4	3	7
França	6	2	8
Itàlia	13	12	25
Polònia	0	2	2
Regne Unit	27	25	52
Romania	11	13	24
Rússia	7	4	11
Ucraïna	11	9	20
Àfrica			
Algèria	12	8	20
Marroc	66	63	129
Nigèria	0	1	1
Senegal	0	3	3
Amèrica			
Argentina	11	4	15
Bolívia	3	1	4

Brasil	4	2	6
Xile	5	1	6
Colòmbia	16	14	30
Cuba	5	3	8
Equador	12	8	20
Paraguai	2	1	3
Perú	1	0	1
Uruguai	3	2	5
Veneçuela	4	2	6
Àsia			
Xina	4	5	9
Pakistan	0	1	1
Oceania i apàtrides	0	3	3

Font: Elaboració pròpia segons les dades del Institut Nacional d'Estadística

Com podem veure, a la majoria dels casos, el saldo migratori positiu és major amb les dones que amb els homes, açò, per altra banda, contribueix a explicar la piràmide demogràfica que caracteritza el municipi i que posa de manifest que la població de més de 60 anys està formada per un major nombre de dones que d'homes.

Conclusions

Homes i dones conformen la població de Xixona per igual, en línies generals. No obstant això, si atenem a les col·lectivitats o segments d'edat, podem observar algunes variacions a les quals convé parar atenció.

- Existeix una major concentració de dones que d'homes de més de 60 anys. Això ens indica varies qüestions, com que és la població femenina la que major esperança de vida té i, tanmateix, la població més envellida també és majoritàriament femenina i, aquest és un aspecte sobre el qual s'ha de posar el focus en relació a la salut, la qualitat de vida i l'atenció a la dependència.
- Per altra banda, el creixement vegetatiu, com es pot veure a la piràmide de població no és positiu i la majoria de la població es concentra a les edats adultes, això es deu, fonamentalment, a la immigració i, a més, en aquest cas, hi ha un major percentatge de dones immigrants que d'homes, la qual cosa, també explica la major presència de dones que d'homes a edats superiors als 60 anys.
- Tanmateix, quan parlem de població envellida, com en aquest cas, també hem de fer referència als nivells de dependència als quals aquesta població s'enfronta, per això, és fonamental tenir en compte l'atenció i la plena integració i inclusió social de les persones dependents. Sense oblidar a les persones que es dediquen a la cura que, en la majoria dels casos, solen ser dones.

OCUPACIÓ I MERCAT LABORAL

1.1.1 AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL

Tabla 2: Evolució de persones afiliades a la Seguretat Social (2019-2023)

DATA	Reg. General(1)	R. G.- S.E. Agrari	R. G.- S.E. Llar(2)	R. E. MAR	R. E. T. Autònoms/es	R. E. M. Carbó	TOTAL
Desembre 2019	1.669	18	42	0	370	0	2.099
Desembre 2020	1.647	19	42	0	371	0	2.079
Desembre 2021	1.741	14	36	0	353	0	2.144
Desembre 2022	1.757	11	45	0	363	0	2.176
Desembre 2023	1.840	10	40	0	354	0	2.244

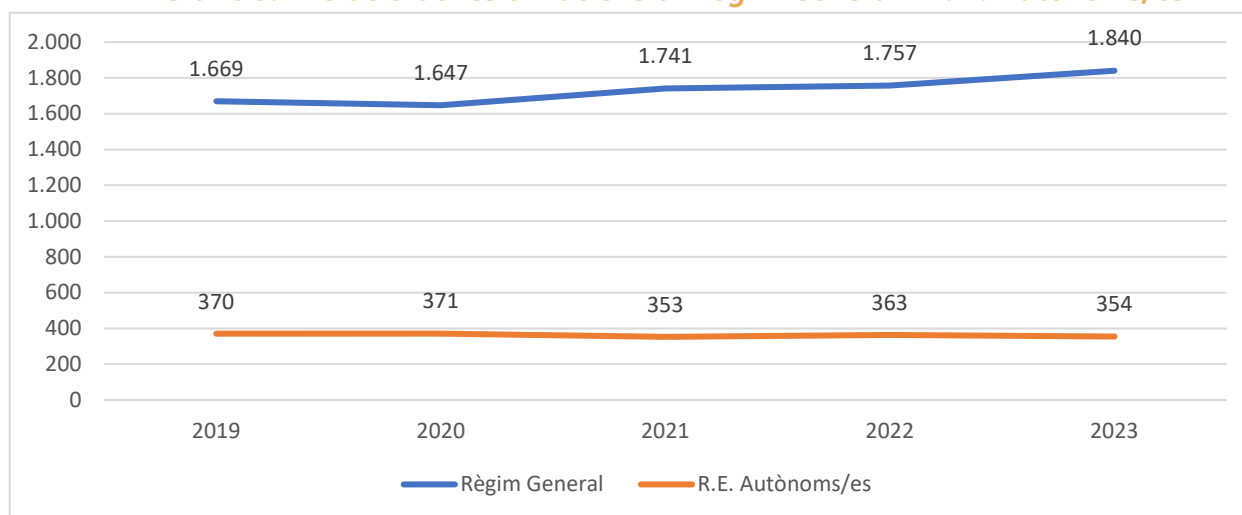
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migració

Com podem veure, el nombre de persones afiliades a la Seguretat Social ha estat una evolució ascendent en el cas del Règim General, però detectem una evolució lleugerament descendent al Règim Especial d'Autònoms/es. En qualsevol cas, per a 2019, ens trobem amb 1.669 persones afiliades i en el segon, amb 370. Aquestes xifres s'incrementen- en 171 persones al Règim General i, es redueix en 16 persones al Règim Especial esmentat, atenent a les dades de desembre de 2023. No obstant això, s'ha d'assenyalar que es produeix una interrupció d'aquest creixement a l'any

2020, a conseqüència, molt probablement, de la situació de crisi sanitària per la pandèmia de Covid-19 que va afectar, especialment, a l'àmbit de l'ocupació.

Al següent gràfic podem veure les línies d'aquesta evolució.

Gràfic 5. Evolució de les afiliacions al Règim General i R. E. Autònoms/es

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migració

Així doncs, encara que la tendència alcista es manté al cas de les afiliacions al Règim General, no ocorre el mateix al Règim Especial d'Autònoms/es, però, no obstant això, el saldo, encara i tot tenint en compte la diferència entre ambdós règims, és positiu en 155 persones.

1.1.2 TAXA D'ATUR

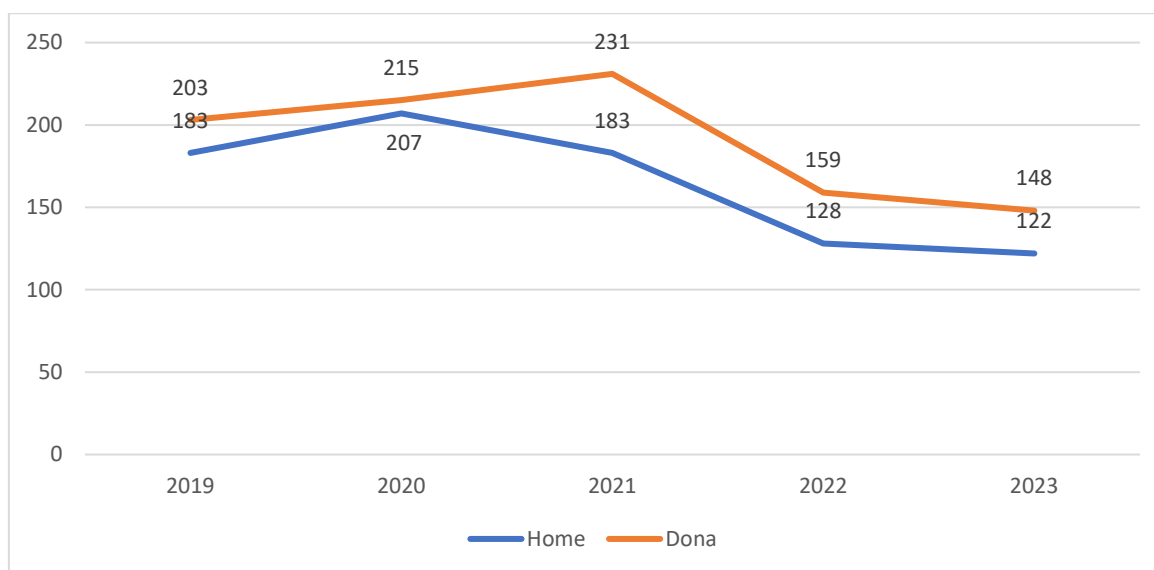
Quant a l'evolució de la taxa d'atur al municipi de Xixona des de l'any 2019 fins el 2023, es pot observar com ha estat una tendència a la reducció d'aquesta taxa.

Graella 3: Evolució de la Taxa d'Atur per sexe i edat

ANY	PER SEXE		PER SEXE I EDAT				TOTAL
	Home	Dona	Menor 25 Anys		Major 25 Anys		
			Home	Dona	Home	Dona	
Desembre 2023	122	148	12	9	110	139	270
Desembre 2022	128	159	12	14	116	145	287
Desembre 2021	183	231	21	25	162	206	414
Desembre 2020	207	215	29	26	178	189	422
Desembre 2019	183	203	28	18	155	185	386

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei Públic d'Ocupació Estatal

Gràfic 6: Evolució de la Taxa d'Atur per sexe

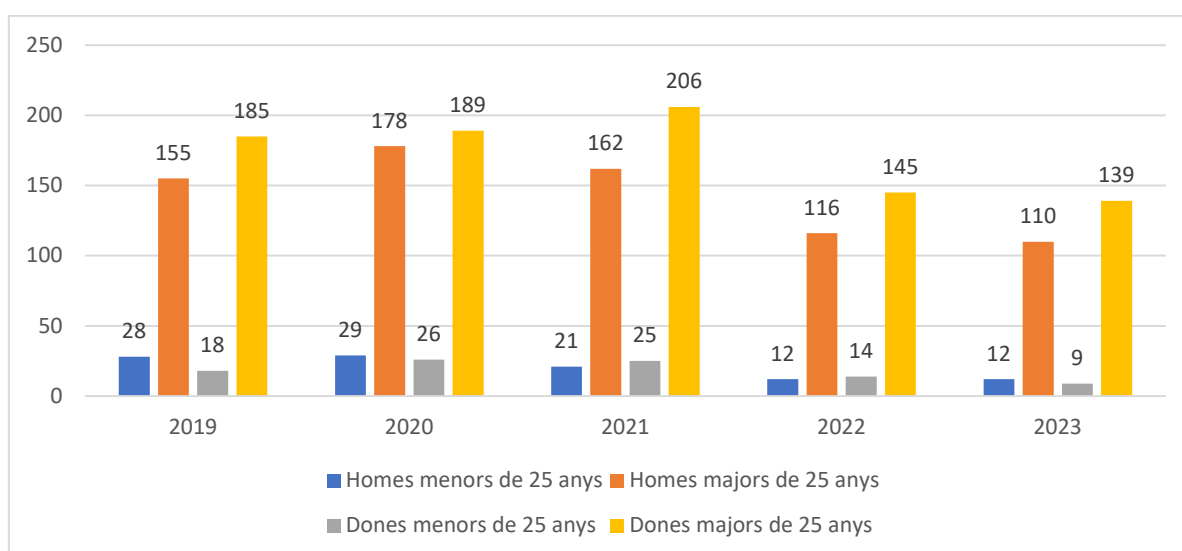
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei Públic d'Ocupació Estatal

Si s'analitza l'evolució de la desocupació per sexe, aquesta té menors taxes entre els homes a tots els anys analitzats i, en conseqüència, el descens també ha estat, lleugerament, major entre la població masculina, reduint-se, en aquest cas en 61

homes des de 2019 fins 2023, mentre que, al cas de les dones, la reducció ha estat de 55.

Per altra banda, ha de posar-se de manifest el fet de que el progressiu descens de les taxes d'atur que van començar a experimentar-se al 2019 s'interrompen per la situació de crisi sanitària patida al 2020. Al 2020 i 2021 s'observa un increment de la taxa d'atur, tant amb homes com amb dones, encara que més elevat entre aquestes últimes.

Gràfic 7: Evolució de la Taxa d'Atur per sexe i edat

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei Públic d'Ocupació Estatal

Per edat, la taxa d'atur a la franja de menys de 25 anys ofereix unes xifres similars entre dones i homes. No obstant això, l'atur afecta en major mesura a la població de més de 25 anys i, en aquest cas, durant tots els anys analitzats, la taxa d'inactivitat femenina és més elevada que la masculina.

Graella 4: Evolució de la Taxa d'Atur per sectors

ANY	AGRICULTURA	INDUSTRIA	CONSTRUCCIÓ	SERVEIS	SENSE OCUPACIÓ ANTERIOR
Desembre 2023	7	81	15	144	23
Desembre 2022	7	102	19	134	25
Desembre 2021	4	193	23	171	23
Desembre 2020	5	192	30	172	23
Desembre 2019	7	177	17	168	17

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei Públic d'Ocupació Estatal

Per sectors productius, el sector serveis és el que més ha resultat afectat per la desocupació, malgrat haver descendit amb 24 persones des de l'any 2019 fins el 2023. També ha estat afectat el sector de la indústria, especialment als anys 2020 i 2021, encara que al 2022 i al 2023 l'atur al sector s'ha frenat notablement.

La resta de sectors (agricultura i construcció) així com en els casos de sense ocupació anterior, les xifres d'atur són molt més baixes i estables, comparades amb els sectors anteriorment esmentats.

1.1.3 ESTRUCTURA EMPRESARIAL LOCAL

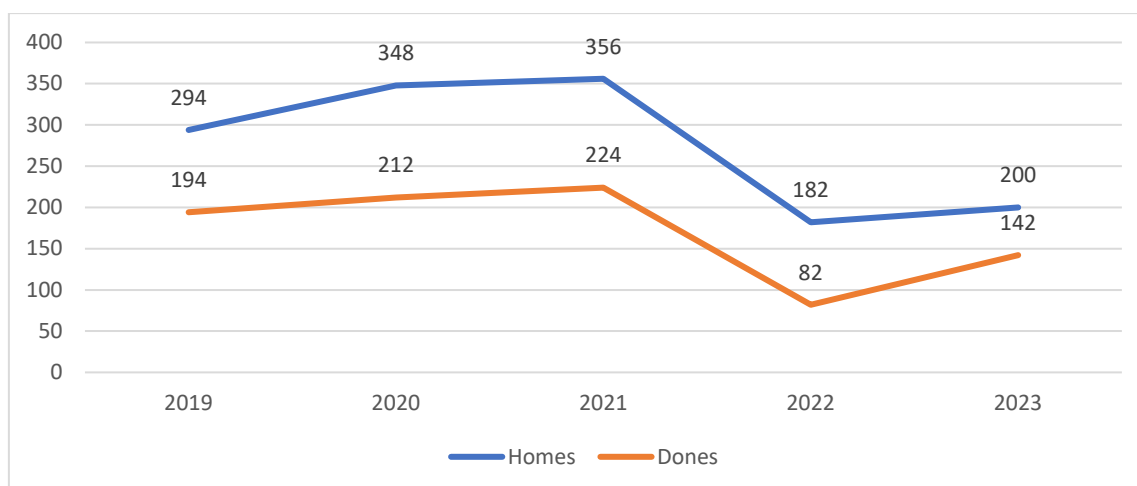
Per aproximar-nos a les característiques de l'estructura empresarial de Xixona, realitzem, en primer lloc, un anàlisi sobre les contractacions realitzades i la seua evolució des de 2019 fins 2023.

Graella 5: Nombre de contractes realitzats a Xixona

ANY	HOMES			DONES			TOTAL
	Contractes indefinits	Contractes Temporals	Indefinits convertits	Contractes indefinits	Contractes Temporals	Indefinits convertits	
Desembre 2023	19	177	4	20	118	4	342
Desembre 2022	17	160	5	16	61	5	264
Desembre 2021	2	349	5	2	222	0	580
Desembre 2020	4	341	3	1	207	4	560
Desembre 2019	2	288	4	0	193	1	488

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei Públic d'Ocupació Estatal

Gràfic 8: Contractes realitzats desagregats per sexe a Xixona

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei Públic d'Ocupació Estatal

El gràfic anterior mostra una tendència irregular al nombre de contractes realitzats des de l'any 2019.

A l'any 2020 es produeix un repunt a l'alça, els contractes realitzats als homes incrementen en 54 respecte de l'any anterior i els realitzats a dones en 18. Al 2021 aquest repunt es manté, encara que al 2022 torna a produir-se un descens. En aquesta ocasió, les contractacions a la població masculina baixen en 174 contractes i a la població femenina en 142.

En qualsevol cas, el volum de contractacions desagregada per sexe, segons es mostra a la graella i al gràfic anteriors, evidencia que és menor entre les dones que entre els homes.

D'altra banda, també s'analitzen els contractes realitzats a Xixona segons sector d'activitat que ocupen.

Graella 6: Contractes realitzats segons sector d'activitat a Xixona

Anys	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
Desembre 2023	0	286	0	56
Desembre 2022	6	198	0	60
Desembre 2021	1	520	1	58
Desembre 2020	3	441	5	111
Desembre 2019	3	386	3	96

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Servei Públic d'Ocupació Estatal

La principal rama d'activitat, com veiem, és la del sector indústria, seguit del sector serveis. En canvi, els sectors agrícola i construcció són poc més que testimonials.

Conclusions

L'activitat econòmica de qualsevol territori és fonamental i condiciona també el desenvolupament de la seua estructura social, pot afavorir o estimular el seu creixement demogràfic i les oportunitats de creixement professional de les persones que hi habiten.

- En aquest cas, observem que, a Xixona, de manera similar a la resta del territori estatal, l'atur afecta més a la població femenina que a la masculina. Malgrat la incorporació plena de les dones a l'ocupació, certament segueix existint una bretxa de gènere a l'àmbit laboral, encara pesen algunes qüestions arrelades a la socialització de gènere, així com dificultats per a la conciliació o les condicions laborals que dificulten la plena igualtat a l'accés a l'ocupació.
- Per norma general i segons les dades exposades anteriorment, les persones que més afectades es troben per la manca de feina són, com hem dit, les dones i, especialment, qui es dedica al sector serveis. De fet, la majoria de les contractacions que es realitzen radiquen en la indústria.
- Com hem vist, doncs, Xixona és un municipi industrialitzat al qual l'agricultura i la construcció tenen poc impacte. Per això, és important sostenir i promocionar aquest sector, sense oblidar parlar atenció a la diversificació econòmica i, sobre tot, portant cura de la necessitat de que les indústries i les seues empreses garanteixen la igualtat de tracte i oportunitats a l'ocupació per superar les bretxes de gènere.

GOVERNANÇA I GESTIÓ DE LA IGUALTAT

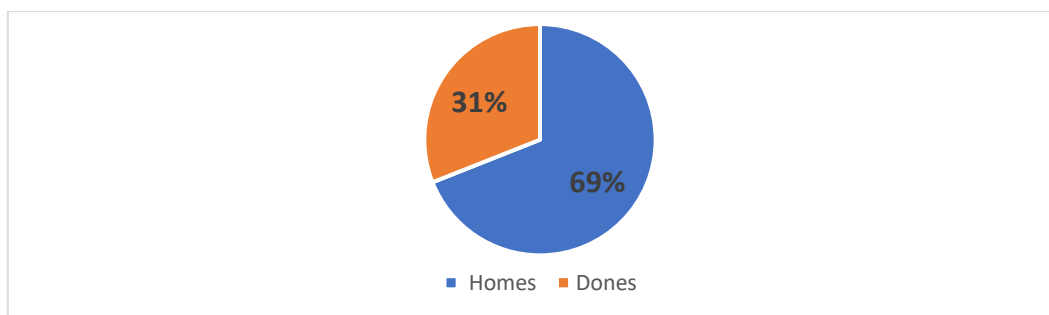
És important conèixer la composició de les institucions i les accions i mesures que es duen a terme en matèria d'igualtat, ja que són qüestions que incideixen, directament, sobre la ciutadania. Així doncs, quant a la governança, s'ha d'assenyalar que el principal orgue de govern municipal és el plenari de la corporació, presidit per l'alcalde de Xixona i format per un total de 13 edils.

Graella 7: Composició del plenari de la corporació del municipi de Xixona

Homes	Dones	Total	% Distribució d'homes	% Distribució de dones	% Concentració d'homes	% Concentració de dones	Bretxa de gènere
9	4	13	69%	31%	100%	100%	38%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del portal web de l'Ajuntament de Xixona

Gràfic 9: Composició de la corporació municipal desagregada per sexe a Xixona

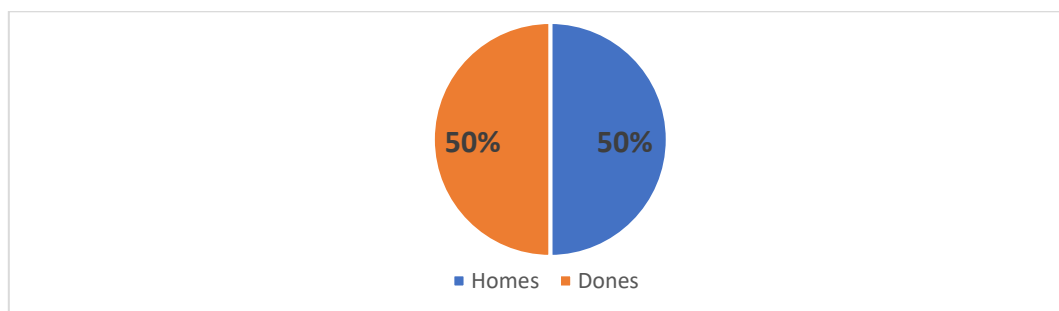
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del portal web de l'Ajuntament de Xixona

Graella 8: Composició del govern municipal de Xixona

Homes	Dones	Total	% Distribució d'homes	% Distribució de dones	% Concentració d'homes	% Concentració de dones	Bretxa de gènere
3	3	6	50%	50%	100%	100%	0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del portal web de l'Ajuntament de Xixona

Gràfic 10: Composició del govern municipal desagregat per sexe a Xixona

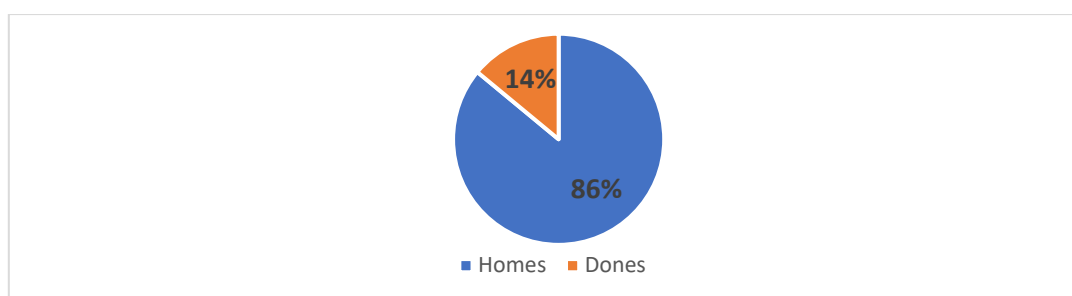
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del portal web de l'Ajuntament de Xixona

Graella 9: Composició de l'oposició municipal de Xixona

Homes	Dones	Total	% Distribució d'homes	% Distribució de dones	% Concentració d'homes	% Concentració de dones	Bretxa de gènere
6	1	7	86%	14%	100%	100%	72%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del portal web de l'Ajuntament de Xixona

Gràfic 11: Composició de l'oposició municipal desagregada per sexe a Xixona

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del portal web de l'Ajuntament de Xixona

Com es pot observar, encara que el grup de govern municipal sí que té una composició equilibrada entre dones i homes, el conjunt de la corporació mostra una bretxa de gènere del 38%. S'ha d'assenyalar que una composició paritària equivaldria a una distribució del 40% y el 60%, però en aquest cas, no s'arriba a la paritat, ja que la composició és del 69% i el 31%. No obstant això, com s'ha apuntat, la composició

del govern sí que és equitativa, amb un 50% d'homes i, a més, al front d'aquest hi ha una dona com alcaldessa.

Per altra banda, el principi d'igualtat ha d'estar present a la gestió municipal més enllà de les persones que ocupen càrrecs de representativitat municipal. Així es recull, per exemple, a la Llei 8/2012, de 23 de juny, de règim local de la Comunitat Valenciana, a la qual, a l'àmbit de les competències, al seu Article 33, apartat k), estableix el següent: *"Prestació dels serveis socials, promoció, reinserció social i promoció de polítiques que permeten avançar en la igualtat efectiva d'homes i dones"*. A més, Xixona compta amb un Pla d'Igualtat Municipal que contempla l'actuació estratègica en la implementació de la igualtat.

A mode de mostra quantitativa, a continuació, es detallen algunes de les accions dirigides a la ciutadania que s'han dut a terme durant els anys 2020, 2021, 2022 i 2023, en matèria de sensibilització en igualtat de gènere.

Graella 10: Accions per la promoció i la sensibilització en igualtat

- Concentració i lectura de Manifest Institucional amb motiu del 8 de març.
- Teatre "La Mari Palante"
- Projectió del documental dirigit per Mabel Lozano sobre la prostitució, "Chicas nuevas 24 horas" al IES.
- Projectió del documental dirigit per Mabel Lozano sobre la prostitució, "El proxeneta" dirigit a tota la ciutadania.
- Actuació de "Monólogos con voz de mujer" de Carl Romas i Patricia Espejo.
- Programa "Estudiaré ciències com..." als centres d'educació per fomentar que les dones i les xiquetes opten per carreres científiques.
- Exposició pels carrers de Xixona del "Projecte Selfie".
- Creació del "Raconet de la Igualtat" a la Biblioteca Municipal, junt als centres educatius, amb obres relacionades amb la igualtat de gènere.

- "Dissabtes de ciència" per fomentar la participació de dones y xiquetes a la ciència.
- Escape Room "Dale la vuelta"
- Exposició "No em toques el whatsapp" per prevenir la violència masclista mitjançant les xarxes socials.
- Campanya de sensibilització "Tanca la porta al masclisme".
- Cicle de cine femení amb la projecció de "Sufragistas" i "Te doy mis ojos".
- Actuació teatral "Cosa de Dos".
- Instal·lació de mobiliari urbà sensibilitzador front a la violència de gènere.
- Campanya de comunicació "Xixona contra els prejudicis masclistes" amb cicle d'activitats per al foment de la igualtat mitjançant el trencament de rols i estereotips de gènere.
- Taller de conta-contes i coeducatius a tots els centres educatius.
- Tallers coeducatius i d'educació sexual al centre de secundària.
- Actuació de la companyia de dansa "Amor Brujo".
- Actuació teatral "¿Microqué?"
- Instal·lació de Punts Violeta.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

D'altra banda, també s'ha d'assenyalar que, de manera transversal, s'utilitzen tots els mitjans de comunicació que posa l'Ajuntament al servei de la ciutadania per donar a conèixer totes aquestes accions i que són: la web municipal, els taulells d'anuncis a llocs estratègics del municipi, el taulell digital del consistori i les xarxes socials, tals como WhatsApp, Instagram i Facebook. Amb tot això, també s'ha d'intentar donar compliment a les mesures contemplades al Pla d'Igualtat de Xixona. No obstant això, seria convenient comptar amb una valoració sobre l'impacte de gènere que la posada en marxa d'aquestes i d'altres accions tenen sobre els veïns i les veïnes del municipi.

A la realització d'aquestes valoracions és important que es compte amb la recollida de dades desagregades per sexe. Actualment, a l'Ajuntament de Xixona es realitza la recollida de dades d'aquesta manera als següents suposats:

- Padró Municipal.
- Servei d'atenció a la dependència.
- Qualsevol programa o acció puntual a la qual siga necessari.
- A aquells programes als quals s'haja de dur a terme una explotació de dades.

Altra qüestió, no menor, que s'ha de tenir present com una forma de gestió de la transversalitat de gènere a l'administració és l'ús inclusiu del llenguatge. De fet, també aquesta qüestió és una obligació recollida a la Llei Orgànica 3/2007, per a la igualtat efectiva de dones i homes que, al seu Article 14, apartat 11, estableix l'obligació d'implantar *"un llenguatge no sexista a l'àmbit administratiu i el seu foment a la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques"*.

Finalment, també s'ha de tenir present la relació entre la ciutadania i les institucions. La proximitat i la participació ciutadana poden contribuir al teixit de sinèrgies que eviten la desconexió que en ocasions es produeix entre les persones i l'administració, el que, tanmateix, comporta que les accions proposades des de la institució no arriben a tot el públic destinatari d'aquestes. Per això, a més, és important abordar l'àmbit de l'associacionisme. Al respecte, a Xixona es compta amb diferents associacions de distinta índole i amb distintes finalitats i objectius. A banda de les tres associacions de dones, pròpiament dites, també és necessari afavorir associacions que implementen accions per la igualtat, així com la inclusió de la

transversalitat de gènere a l'àmbit de les actuacions a la resta d'associacions ja existents.

Graella 11: Associacions de dones a Xixona

- Associació Cristiana de Vídues de Xixona.
- Mestresses de Casa i Consumidores Lucentum.
- Coral Veus Blanques de la Ciutat de Xixona.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

No obstant això, no hi ha cap canal que estimuli i dirigeixi la participació ciutadana, especialment, de les dones i per al foment de la igualtat, com podria ser un Consell Local d'Igualtat, per exemple.

Conclusions

La forma en que es prenen decisions a la nostra societat és determinant per al progrés i el benestar social de tota la ciutadania i, en aquest sentit, cap societat pot avançar sense la participació plena de les dones, per la qual cosa els òrgans de decisió han de ser diversos i inclusius per a que les decisions siguin més equilibrades i lliures de biaixos.

- Al respecte, observem que el percentatge de dones a llocs de responsabilitat a Xixona està per davall del que es consideraria paritari, per això, una de les qüestions fonamentals radica en la projecció de les dones i l'aposta per la seua visibilitat i la creació de referents.
- D'altra banda, més enllà de la representació política de les dones, és fonamental que l'Administració continue adoptant mesures per a la promoció de la igualtat i implemente la transversalitat de gènere en el

desenvolupament de les seues accions. Per això, és fonamental abordar qüestions relatives a la comunicació no sexista, l'estímul de la participació ciutadana, l'acompanyament d'informes d'impacte de gènere al desenvolupament de plans, projectes i qualsevol acció municipal i, per tant, la recollida de dades que permeten la seua explotació de manera desagregada per sexe.

- Tanmateix, és de vital importància seguir amb la implementació d'accions específiques de promoció de la igualtat i l'elaboració i desenvolupament d'estratègies amb els plans estratègics d'igualtat entre homes i dones.

AUTONOMIA ECONÒMICA I USOS DEL TEMPS

El desenvolupament econòmic i laboral de la població en el seu conjunt, s'ha vist afectat per la crisi sanitària per Covid-19 i, a la vegada, ha provocat una endarreriment en l'avanç de la igualtat i s'ha evidenciat la falta de corresponsabilitat a les cures familiars, sobretot, el que, per altra banda, genera que continuen sent les dones les qui queden en una pitjor situació laboral.

Al respecte, legislativament, s'han produït canvis importants en la matèria per obligar a les empreses en l'aplicació de polítiques d'igualtat de gènere al sí de les seues organitzacions i garantir aquest dret entre les persones ocupades.

Per la seua banda, des d'altres àmbits administratius també es prenen mesures al respecte. Així, des de l'administració local s'implementen accions positives per evitar que es produeixin situacions de discriminació per raó de sexe a les bases d'algunes

subvencions, així com als Tallers d'Ocupació del LABORA (el servei d'ocupació públic de la Comunitat Valenciana).

Tanmateix, es realitzen campanyes per fomentar el trencament de rols i estereotips de gènere i estimular la participació de les dones als sectors, tradicionalment, masculinitzats. Aquestes activitats s'implementen, fonamentalment, als centres educatius.

No obstant, no comptem amb dades d'auto-ocupació i emprenedoria femenina al municipi, la qual cosa, d'altra banda, seria necessari i entronca amb l'objectiu de conèixer la situació sociolaboral de la població per incidir en el canvi o implementació d'estratègies en aquest sentit.

D'altra banda, s'ha de tenir present també que l'àmbit al qual podem emmarcar el municipi de Xixona és rural i, per això, és important un apropament a aquestes dades que s'han comentat anteriorment per valorar la promoció d'ajudes que incentiven l'auto-ocupació femenina a aquest àmbit, així com accions que fomenten l'apoderament de les dones al medi rural.

Altra qüestió fonamental que enllaça amb la possibilitat de que les dones aconseguixen una major autonomia econòmica radica en la conciliació. Les principals dificultats per conciliar, resideixen, en molts casos, en la carència de recursos i serveis que permeten facilitar el desenvolupament dels horaris laborals i enfrontar el cost econòmic que, en ocasions, s'ha d'assumir per les pròpies famílies per gestionar el seu temps i no renunciar al desenvolupament de les seues professions. Açò també genera que, les xarxes familiars, d'amistat i, fins i tot, de veïnatge, es reforcen i s'usen per al recolzament en matèria de conciliació.

D'altra banda, tampoc s'ha d'oblidar que, la població que es veu més afectada de manera més negativa per les dificultats de conciliació, és la femenina. Actualment, a Espanya, el 74% dels contractes a temps parcial corresponen a dones, el 89% d'excedències per a la cura de filles o fills menors són sol·licitats per dones, així com també el 95% de les reduccions de jornada. Aquestes dades són, precisament, les que contribueixen a la generació de bretxes salarials de gènere i a la feminització de la pobresa.

A Xixona es compta amb una sèrie de recursos i serveis amb l'objectiu de contribuir a la millora de la conciliació, tals com, les Escoles d'Estiu dirigides a menors de 12 anys i per a les quals es facilita l'accés a totes les famílies mitjançant la seua organització i coordinació i la subvenció d'una part de la matrícula que corre a càrrec de la Regidoria d'Igualtat.

A més d'aquest servei dirigit a famílies amb menors, també hi ha opcions per a la cura de persones majors i/o dependents, tals com els Serveis d'Atenció Domiciliària i d'Atenció Domiciliària a la Dependència, sense oblidar els recursos que s'ofereixen des del Servei de Promoció de l'Autonomia Personal dels Serveis Socials Municipals. A més, en aquests cas, encara que no es compte amb estadístiques al respecte, sí que es detecta que els serveis d'atenció domiciliària són més sol·licitats per dones que per homes, en línies generals.

Graella 12: Serveis municipals per a la conciliació a Xixona

Servei	Objecte	Persones destinatàries
Escola d'Estiu	Conciliació per a famílies amb menors a càrrec	Famílies amb menors a càrrec

Servei d'Atenció Domiciliària	Conciliació per a famílies amb persones dependents a càrrec	Persones en situació de dependència i famílies amb dependents a càrrec
----------------------------------	---	--

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

D'altra banda, també s'ha de posar de manifest que una de les claus per transformar en realitat la conciliació de la vida laboral, familiar i personal de les famílies radica en la corresponsabilitat i, per tant, s'ha d'incidir en un canvi social i en l'eliminació dels rols tradicionals i els estereotips de gènere que condicionen a moltes dones en seguir assumint les tasques de cura, mentre que, els homes segueixen dedicant menys temps a aquestes qüestions. Per això, des de les administracions s'ha d'incidir mitjançant accions d'informació i sensibilització en matèria de conciliació i corresponsabilitat dirigides al conjunt de la ciutadania.

Sense oblidar el paper que les empreses juguen en aquest aspecte a través de l'adopció de mesures que permeten la conciliació de manera efectiva i, l'espenta o el recolzament que, al respecte, també poden fomentar-se des de l'administració.

Conclusions

La incorporació de les dones al mercat laboral va suposar un important pas en l'avanç cap a la igualtat. No obstant això, tant en l'àmbit laboral com en el familiar, encara no s'ha aconseguit una igualtat efectiva i real. Per això, és fonamental que haja una implicació entre empreses, administracions i famílies.

Des de l'àmbit administratiu és important promoure i fomentar la incorporació en igualtat d'oportunitats i condicions de les dones al mercat de treball, així com

incidir en la conscienciació en matèria d'igualtat i conciliació del teixit empresarial i, en matèria de corresponsabilitat en la ciutadania en general i en les famílies.

- En matèria de foment i estímul d'autoocupació i empenedoria femenina, certament, no comptem amb dades, però, en qualsevol cas, sempre pot ser convenient desenvolupar accions per potenciar-lo, tenint en compte, especialment, el teixit empresarial de Xixona, així com el caràcter rural del municipi.
- Tanmateix, sempre es fa necessari el desenvolupament de formacions dirigides a millorar les condicions i els requisits per millorar l'ocupació, en especial, de les dones, ja que solen patir les majors conseqüències negatives de les bretxes de gènere a l'ocupació.
- D'altra banda, com s'ha dit, la incorporació en igualtat de condicions i oportunitats de les dones al mercat laboral també passa per fer de la conciliació i la corresponsabilitat una realitat. Per això, és important que des de l'administració s'impulsen serveis i recursos i se consoliden els ja existents per afavorir la conciliació familiar.
- Quant a la corresponsabilitat, des de les institucions públiques s'ha de seguir treballant en matèria de conscienciació i sensibilització, tant a la ciutadania en el seu conjunt amb el teixit empresarial per a que al sí de les empreses s'implementen plans d'igualtat i mesures per a la conciliació.

EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT

El sistema educatiu segueix les normatives estatals i autonòmiques. En base a aquestes ha de ser un sistema que aplique la coeducació i que, per tant, desenvolupe la seua activitat amb perspectiva de gènere. Encara que sobre això, els municipis no tenen competència, és ben cert que des de l'Ajuntament es patrocinen accions amb els centres educatius per conscienciar i sensibilitzar en matèria d'igualtat.

Vertaderament, a l'anterior Pla d'Igualtat Municipal no es contemplava un eix específic d'educació i, únicament, s'establiren dues accions relacionades amb aquesta qüestió, a saber, la realització de campanyes sobre l'ús no sexista de les joguines i formació en igualtat. Però, al llarg de la seua vigència, l'Ajuntament ha implementat moltes més accions al respecte que s'han desenvolupat als centres educatius o que han tingut com a públic destinatari al seua alumnat a les diferents etapes escolars, tal com ja s'ha indicat anteriorment, aquestes accions són, fonamentalment, tallers de coeducació, conta contes i tallers d'educació sexual a tots el centres educatius, l'habilitació d'espais amb obres que tracten la igualtat a la Biblioteca Municipal i programes per donar visibilitat a les dones científiques i afavorir l'apropament de les xiquetes a les carreres i professions relacionades amb les STEM.

En relació a aquesta qüestió, convé també tenir present la necessitat d'abordar la igualtat de tracte i oportunitats i la corresponsabilitat amb les famílies, mitjançant accions que arriben a l'àmbit familiar directament, així com la importància de formar a professionals de la docència en igualtat, coeducació i l'aplicació de la perspectiva de gènere al desenvolupament de les seues funcions.

D'altra banda, per abordar adequadament les necessitats amb les quals ens podem trobar a l'àmbit educatiu, hem de parar atenció a les dades de la població estudiantil de Xixona.

Graella 13: Distribució de l'alumnat d'infantil i primària de centres

públics

Centres	Cursos	Grups	Xiquetes	Xiquets
CEIP CRISTÒFOL COLOM	Tres anys	1	13	6
	Quatre anys	1	6	9
	Cinc anys	2	15	11
	1r Primària	1	8	8
	2n Primària	1	10	12
	3r Primària	2	18	18
	4t Primària	2	18	14
	5è Primària	2	14	15
	6è Primària	2	14	20
	TOTAL	14	116	113
CEIP ELOY COLOMA	Dos anys	1	11	8
	Tres anys	1	3	11
	Quatre anys	1	8	12
	Cinc anys	1	9	5
	1r Primària	1	5	13
	2n Primària	1	11	8
	3r Primària	1	9	12
	4t Primària	1	12	12
	5è Primària	1	5	10

	6è Primària	1	0	5
	TOTAL	10	62	88
CEIP SAGRADA FAMÍLIA	Tres anys	1	7	7
	Quatre anys	1	6	9
	Cinc anys	1	7	6
	1r Primària	1	5	2
	2n Primària	1	4	9
	3r Primària	1	7	6
	4t Primària	1	8	15
	5è Primària	1	9	6
	6è Primària	1	8	5
	TOTAL	9	61	65

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

Com es pot observar en aquest cas, l'alumnat d'infantil i primària dels tres centres públics del municipi està equilibrat quant a sexe es refereix a tots els col·legis.

Graella 14: Distribució de l'alumnat de secundària i batxillerat

Centres	Cursos	Grups	Alumnat femení	Alumnat masculí
IES XIXONA	1r ESO	4	46	32
	2n ESO	4	39	43
	3r ESO	4	38	50
	4t ESO	4	34	44
	1r BCT	1	8	12
	1r BHCS	1	16	10
	2n BCT	1	7	15

	2n BHCS	1	13	10
	TOTAL	20	201	216

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

Com es pot apreciar, el nombre d'estudiants dones i d'estudiants homes és similar i, certament, està equilibrat. No obstant, convé posar de relleu que, sobre tot, als nivells superiors d'educació no obligatòria hi ha una lleugera majoria d'alumnat masculí. És una qüestió important, ja que, a nivell general, les dones suposen el 52% de l'alumnat universitari del país, però a Xixona, l'alumnat femení a batxillerat és del 48% i el masculí del 52%, és a dir, ací la dada s'inverteix.

D'altra banda, també s'ha de tenir en compte que les dones es troben sobre representades als estudis humanístics i de ciències socials i infrarepresentades a l'àmbit de les STEM, de fet, a Espanya, les dones que desenvolupen carreres en aquest sector són el 23%. I, aquesta és una realitat que també es reflexa a les dades de la graella anterior, doncs hi ha menys dones cursant el batxillerat científic tècnic, un 36% front el 64% d'homes.

Graella 15: Distribució de l'alumnat segons cicles i FP

Centres	Cicles	Alumnat femení	Alumnat masculí
IES XIXONA	FP BÀSICA	4	9
	FP BÀSICA	2	7
	FP MITJÀ	2	7
	FP MITJÀ	1	4
	TOTAL	9	27

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

A la vista d'aquestes dades, podem incidir, novament, amb que el nombre d'homes que cursen educació superior no obligatòria és major que el nombre de dones.

Per finalitzar amb aquesta qüestió, s'ha d'insistir en el fet de que el sistema educatiu està reglat per normes superiors a les municipals, però, no obstant això, l'Ajuntament realitza accions de sensibilització i conscienciació en coordinació amb els centres de la localitat.

D'altra banda, també s'ha de tenir en compte que, des d'altres àmbits s'incideix en l'educació, no sols amb l'educació reglada, sinó en la de caràcter més social, mitjançant la cultura i la implementació d'accions d'oci i culturals que aborden qüestions relacionades amb la igualtat i tracten de donar visibilitat a les dones a la cultura. Així, com ja s'ha posat de manifest a l'inici del diagnòstic, es desenvolupen diverses activitats teatrals, audiovisuals, exposicions, xerrades, etc.

Des de l'àrea de cultura de l'Ajuntament s'organitzen les agendes culturals i, en aquestes, a més de recollir les accions organitzades, directament, per aquest departament, també s'inclouen i, d'aquesta manera, s'impulsen les accions que programen altres àrees municipals, associacions i col·lectius del municipi. A més, també es compta amb espais i equipaments per al desenvolupament d'aquestes activitats.

Graella 16: Espais culturals municipals

Centres	Equipament	Funcions i desenvolupament d'activitats
Cine de Dalt	Sala polivalent amb escenari i butaques	• Projectió audiovisual • Teatre • Concerts i altres espectacles de dansa

Casa de Cultura	Aules i diferents sales	Espai d'ús per a diferents col·lectius i associacions. S'imparteix formació, xerrades, conferències.
Sala Municipal d'Exposicions "El Teatret"	Antic Convent de Franciscans rehabilitat	Funciona com sala d'exposicions

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

Per última, per completar aquest apartat, també s'ha de fer referència a l'àmbit esportiu, donat que, educativament i socialment, l'esport és altra peça clau des de la qual incidir amb els valors d'igualtat. A nivell municipal es tracta de donar visibilitat a la carrera esportiva de les dones mitjançant accions de reconeixement amb la Gala de l'Esport i es fomenta la pràctica esportiva femenina en igualtat d'oportunitats per mitjà l'aposta d'associacions i clubs esportius mixtes. També es promouen les escoles esportives amb multitud d'ofertes esportives per a xiquets i per a xiquetes indistintament. Per això, a més, es compta amb diferents instal·lacions municipals.

Graella 17: Espais esportius municipals

Centres	Equipament	Funcions i desenvolupament d'activitats
Piscines	Una piscina coberta i una piscina a l'aire lliure	Cursos de natació, esports aquàtics i bany lliure
Poliesportiu	Pistes esportives	Pràctica de diferents esports (bàsquet, voleibol, futbol, tenis, etc.)
Camp de Futbol	Camp de futbol	Camp de joc del Xixona Esportiu i equips base

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

Conclusions

L'educació és un element clau per a la transformació social i és un dels àmbits des d'on es pot i es deu tenir present el principi d'igualtat. La legislació ho recull d'aquesta manera obligatòria a l'educació reglada, però més enllà de l'educació formal, des del municipi poden implementar-se mesures que afavoreixen la igualtat de gènere a l'acció educativa dels centres, així com des d'altres àmbits com la cultura i l'esport.

A l'Ajuntament de Xixona aquestes qüestions es tenen en compte i per això s'han desenvolupat accions en aquesta línia, sobre les quals sempre s'ha de profunditzar i ampliar per a la millora constant de la societat en el seu conjunt.

- Abordar la Igualtat de gènere des dels centres educatius, especialment, amb xiquets i xiquetes d'educació infantil i primària pot contribuir a erradicar rols i estereotips de gènere i a prevenir, en el futur, discriminacions sexistes. Per això, és important realitzar accions per a la igualtat de gènere en l'àmbit educatiu, no sols dirigides a l'alumnat, també és necessari formar al personal docent per una implementació eficaç de la coeducació, així com col·laborar amb les famílies. Per tant, es fa necessari establir col·laboracions i coordinacions estretes entre els centres educatius i les AMPES per afavorir el desenvolupament d'accions que contribueixen a sensibilitzar des d'aquest àmbit.

- Altre dels àmbits des del qual més es pot treballar la conscienciació i la sensibilització, no sols entre les comunitats educatives, sinó entre el conjunt de la societat, és mitjançant la cultura i el desenvolupament d'activitats culturals que ens ajuden a eliminar biaixos, prejudicis i discriminacions. La cultura contribueix al desenvolupament personal de les persones i ajuda a construir societats inclusives i igualitàries, per això és fonamental que es tracte la implementació d'accions culturals des de la perspectiva de gènere i es contribueixi a donar visibilitat a les dones.
- Junt a la cultura, altre pilar fonamental en el desenvolupament vital de les persones i la cohesió social és l'esport. No obstant això, malgrat els progressos que s'han succeït, la participació de dones en qualsevol àmbit esportiu continua sent inferior a la dels homes i segueixen existint obstacles i biaixos socioculturals que ho expliquen. Per això, al novembre de 2023, el Consell de la Unió Europea va aprovar unes conclusions sobre la igualtat a l'esport que incideixen en la necessitat de garantir l'accés en condicions igualitàries, segures i inclusives.

BENESTAR I PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

En referir-nos al benestar hem d'entendre que ens referim a diverses qüestions que afecten a la qualitat de vida i a la inclusió i cohesió social de la ciutadania. Per això, l'Ajuntament de Xixona compta amb el departament de Serveis Socials, a través del qual es faciliten diferents recursos, tals com prestacions socials, promoció de l'autonomia personal, intervenció familiar i atenció psicològica.

D'aquests recursos poden participar tant homes com dones. No obstant això, si analitzem l'ús que d'aquests fan les dones, podem observar que, en general, solen ser serveis més demandats per aquestes, com veiem a continuació.

Graella 18: Atencions per a la gestió de prestacions socials

ANY	N.º ATENCIONS	N.º DONES ATESES
2018	16	11
2019	7	4
2020	73	50
2021	15	8
2022	13	7
2023	11	5
TOTAL	135	85

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

Del total de les atencions realitzades al llarg dels 6 anys d'anàlisi, el 63% de les atencions s'ha dirigit a dones. Açò ens indica que, en efecte, són les dones qui, en major mesura, fan ús d'aquest tipus de recursos, la qual cosa ens situa sobre la pista

de la feminització de la pobresa i de que són les dones qui major risc d'exclusió pateixen.

Altra dada important a tenir en compte és l'elevat nombre d'atencions que es van registrar a l'any 2020. En aquest moment tenia lloc la crisi sanitària per Covid-19, la qual cosa va donar lloc a que l'Administració Pública implementés sistemes de protecció específics. Des de les entitats locals es van aprovar prestacions especials i, com podem observar, en aquest cas, també van ser les dones qui major demanda van realitzar d'aquestes ajudes.

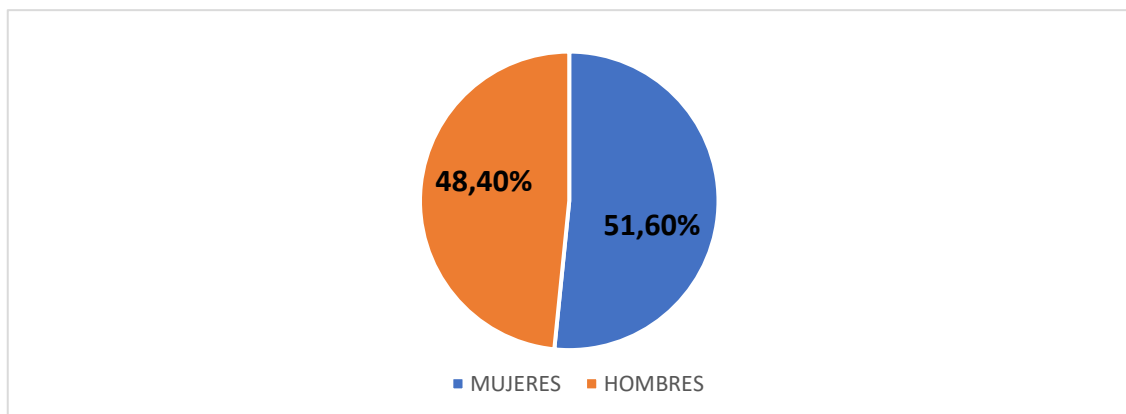
A nivell estatal es va implementar un sistema d'ERTOS per protegir a les persones treballadores davant la impossibilitat de mantenir en actiu alguns sectors econòmics i laborals. Les persones més afectades per ERTOS, en aquest cas, també van ser les dones com podem veure en base a les dades del tercer trimestre del 2020.

Graella 19: Persones afectades per ERTOS en 2020

MESOS	DONES	HOMES
Octubre 2020	370.309	352.344
Novembre de 2020	440.091	405.076
Desembre de 2020	357.556	339.845
TOTAL	1.167.956	1.097.265

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Tresoreria General de la Seguretat Social

Gràfic 12: Percentatge de persones afectades per ERTO en 2020

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de la Tresoreria General de la Seguretat Social

Així doncs, com veiem, les dones són les persones que es troben en situacions de major risc d'exclusió i vulnerabilitat que els homes i més exposades a situacions de risc de pobresa i amb pitjor poder adquisitiu, com per altra banda, també podem constatar en base a la bretxa salarial de gènere que, actualment, al nostre país es del 28%. Aquesta diferència al nivell de poder adquisitiu de les dones també té un impacte a llarg termini en les seues vides, doncs la bretxa es perpetua amb la percepció de les pensions per jubilació, per exemple. A això li hem d'afegir que l'esperança de vida és major en les dones que en els homes i, en relació amb les situacions de dependència i necessitats de cures també es veuen més afectades les dones.

Graella 20: Atencions a la dependència a Serveis Socials

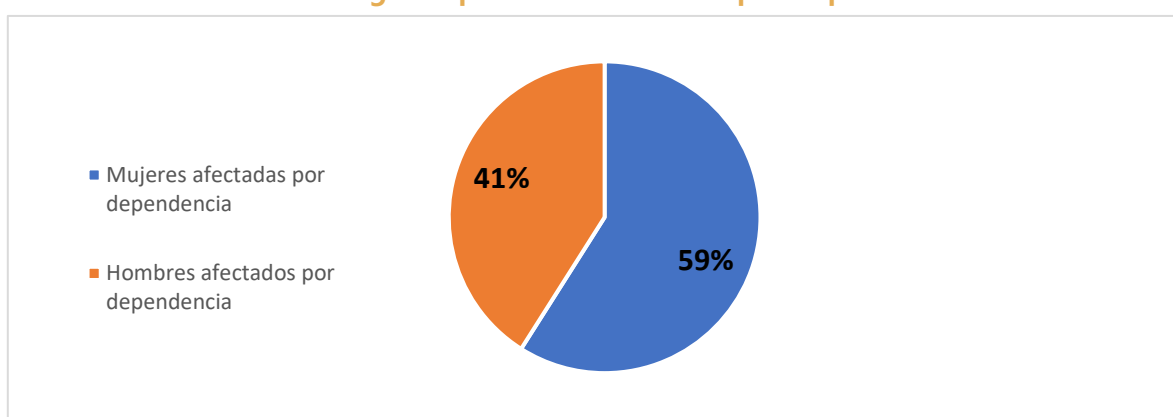
ANY	N.º ATENCIONS	N.º DONES ATESES
2018	58	34
2019	34	22
2020	34	19
2021	51	31

2022	48	25
2023	53	34
TOTAL	278	165

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

En base a aquestes dades, el 59% de les atencions realitzades per motius de situació de dependència es du a terme sobre les dones.

Gràfic 12: Percentatge de persones afectades per dependència des de 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

Totes aquestes dades contribueixen a mostrar la realitat de la major vulnerabilitat que pateixen les dones i que, per tant, gaudeixen de menor qualitat de vida i benestar social. A això, a més, també podem afegir altres circumstàncies vinculades a aquesta qüestió relatives a la intervenció familiar i psicològica a la qual s'accedeix mitjançant els Serveis Socials de l'Ajuntament de Xixona. En aquest cas, exposem les dades recollides de 2022 i 2023, donat que a l'any anterior no es van poder recollir estadístiques, a la qual cosa se suma el fet de que el servei d'atenció psicològica s'inicia en 2022.

Graella 21: Intervencions als Serveis Socials

INTERVENCIONS	2022	2023
INTERVENCIÓ FAMILIAR		
N.º de Atencions	24	27
N.º Dones ateses	39	41
INTERVENCIÓ PSICOLÒGICA		
N.º de Atencions	13	36
N.º Dones Ateses	16	35
TOTAL	67	76

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

Com veiem, la majoria de les persones demandants i ateses als serveis socials solen ser dones, la qual cosa respon a eixa major exposició a la vulnerabilitat i a situacions de risc d'exclusió per diversos factors, entre ells, el de major dificultat a l'accés a bens, serveis i recursos de diferent índole, així com a l'ocupació i a millors ingressos econòmics, d'entre altres.

D'altra banda, i també amb l'objectiu d'aconseguir un municipi inclusiu i minimitzar els riscos d'exclusió i vulnerabilitat, és important fomentar una bona cohesió territorial, identificant aquelles zones del municipi que puguen estar mal il·luminades i que, per això, o per altres qüestions, com l'estat de la via, per exemple, puguen ser potencialment perilloses per se transitades. No obstant això, a Xixona, pel moment, no es detecta l'existència de zones potencialment propenses a episodis de violència. Però sí que es considera que hi ha zones del municipi que poden estar mal il·luminades i açò pot generar situacions de risc o perill en ser transitades. Al

respecte, és molt important dur a terme una gestió urbanística amb perspectiva de gènere.

Tanmateix, per millorar aquest aspecte, també és important mantenir i potenciar les comunicacions i les connexions per garantir bons accessos als centres de salut, educatius, zones de treball, etc. Encara que, en aquest cas, s'ha d'assenyalar que existeixen pocs mitjans de transport públic. Es compta amb un servei d'autobús públic municipal amb un preu per bitllet molt assequible i accessible, de tant sols 25 cèntims. També es compta amb un servei de transport privat d'una empresa que trasllada a les seues persones treballadores en base als seus horaris laborals.

Per últim, per finalitzar aquest anàlisi, s'ha de posar el focus sobre la violència de gènere que és la major manifestació de desigualtat entre homes i dones. Qüestiona els drets fonamentals de les dones, com el dret a la vida, a la seua integritat física i psíquica, així com a la seua dignitat i llibertat.

L'entrada en vigor de diverses lleis com la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere i la Llei 7/2012, de 23 de novembre, integral contra la violència sobre la dona a l'àmbit de la Comunitat Valenciana, pretén garantir la igualtat real entre homes i dones mitjançant l'erradicació de la violència de gènere i per això s'amplia la protecció a tots els escenaris i manifestacions de la violència de gènere i ha suposat un gran avanç en la lluita d'aquest greu problema social.

A nivell municipal, en matèria de prevenció de les violències masclistes, es duen a terme accions de sensibilització y educatives dirigides a tota la població. També es desenvolupen accions de conscienciació dirigides a la població jove en matèria

d'educació sexual, prevenció de les violències sexuals i educació en la diversitat mitjançant diferents tallers i també amb la instal·lació de Punts Violeta.

A més, encara que, formalment, no està documentat, sí que existeix un procediment d'actuació i coordinació davant casos de violència de gènere al qual intervé la Policia Local, la Guardia Civil i Serveis Socials. També hi ha dos habitatges habilitats per a dones víctimes de violència de gènere dependents de l'EVHA (Entitat Valenciana d'Habitatge i Sòl). Es tracta de dues llars d'estància permanent i sobre les quals, les dones poden decidir quan deixar l'habitatge que ocupen en règim de lloguer accessible.

Quant a l'atenció a dones víctimes al municipi, aquest servei es realitza de manera transversal mitjançant serveis socials.

Graella 22: Atencions a dones víctimes de violència de gènere a Serveis

Socials

ANY	N.º DONES ATESES
2018	4
2019	4
2020	1
2021	6
2022	8
2023	11
TOTAL	34

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

Una de les dades que més crida l'atenció és la del 2020, un any al qual sols es va atendre a una dona víctima. En aquest cas, açò es pot deure a la situació de confinament per la crisi sanitària ocasionada per la Covid-19, un moment complicat que va reduir l'atenció presencial i les atencions a aquest tipus de serveis i recursos que, precisament, per la convivència continua de les dones amb els seus agressors, va dificultar la possibilitat d'establir contacte amb aquests serveis i la cerca d'ajuda externa. En contraposició, s'observa que als anys successius es produeix un increment del nombre de dones ateses.

En qualsevol cas, també s'ha d'assenyalar que no totes les dones que pateixen aquesta situació acudeixen sempre als mateixos serveis o recursos, per això, pot donar-se la circumstància de que algunes de les víctimes no arriben a serveis socials, però sí a la Policia Local, per exemple. En aquest cas, les dades de les quals disposem són des del 2021.

Graella 23: Atencions a dones víctimes de violència de gènere a la Policia

Local

ANY	N.º DONES ATESES
2021	11
2022	11
2023	13
TOTAL	35

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Xixona

Com veiem, en aquest cas, pel que ja s'ha comentat, no es correspon el nombre de dones víctimes ateses als serveis socials i les ateses a la Policia Local. A tot açò,

també hem d'afegir que hi ha altres serveis de les quals no es té aquest tipus de dades com ara les atencions i interposició de denúncies a la Guardia Civil.

Tanmateix, existeixen altres serveis i recursos d'atenció a víctimes, de caràcter específic, com els Centres Dona 24 Hores i les Oficines d'Atenció a Víctimes del Delicte dels Jutjats, dependents ambdós de la Generalitat que, en aquest cas, no tenen dependències a Xixona, però sí que poden ser usats per les víctimes de violència de gènere del municipi, sempre i quan es desplacen fins Alacant, on es troben ubicats.

Certament, hi ha dones víctimes a les quals s'até i, provablement, moltes altres dones a les quals encara no s'ha arribat perquè no s'ha evidenciat de cap manera la seua situació. Açò es deu a que, encara hui, la violència de gènere és patida per moltes dones en silenci i a l'àmbit íntim més estricte, sense oblidar condicionants com les dificultats, en ocasions, per percebre que s'està en aquesta situació, així com la por a denunciar i contar-ho, entre altres. Per això, és necessari posar el focus sobre aquesta qüestió per a que continue abordant-se de manera integral i multidisciplinària des del municipi.

Conclusions

El benestar i la qualitat de vida són bàsics al desenvolupament social i vital de totes les persones. Els poders públics tenen l'obligació de garantir les condicions per a que així siga i, per això, es fa necessari la implementació de polítiques públiques integradores, inclusives i de cohesió social i territorial, sense oblidar aplicar la perspectiva de gènere a totes aquestes. De manera transversal, l'administració ha d'integrar aquest enfocament a les seues accions per garantir que el seu compliment impacta positivament, tant en dones com en homes.

Tanmateix, l'eliminació de qualsevol forma de discriminació i de violència cap a les dones és el pilar fonamental per construir una societat justa i igualitària. No obstant això, la violència masclista continua sent una de les pitjors xacres amb les quals convivim i la seua erradicació ha de ser el principal objectiu de qualsevol acció de govern.

- La feminització de la pobresa és una realitat present al nostre país i també al municipi de Xixona. Aquesta realitat comporta un major risc d'exclusió i vulnerabilitat de les dones i també de les seues famílies, especialment, dels seus fills i de les seues filles. Per això, a més de consolidar un sistema d'ajudes públic que done cobertura, puntualment, a aquestes necessitats, també és important implementar programes d'ocupació, integració i reinserció sociolaboral per tractar de generar una estabilitat i una eixida viable a l'exclusió social i al risc de pobresa.
- És important comptar amb serveis i recursos que donen suport i cobertura social i psicològica i fomentar el seu accés a tota la població, eliminant qualsevol forma d'estigma que el seu ús pot generar entre les persones usuàries.
- També és fonamental garantir la cohesió territorial. Un municipi cohesionat, amb serveis que faciliten desplaçaments, vies en bon estat i carrers segurs, contribueix a la integració social i a l'eliminació de barreres físiques que poden ser, a la vegada, generadores de desigualtats.
- Per suposat, s'ha de tenir molt present l'objectiu d'erradicar qualsevol forma de discriminació cap a les dones i l'expressió més flagrant de la

desigualtat de gènere que es manifesta mitjançant la violència masclista. Així doncs, és vital garantir l'accés a tots els serveis i recursos d'atenció i recolzament a les víctimes de violència de gènere, però també és fonamental implementar accions de prevenció, especialment, a edats primerenques, per aconseguir construir una societat lliure de violència i discriminació.